

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

برش و تصویر مجسم

شاخه : کارداش

زمینه : صنعت

گروه تحصیلی : مکانیک

زیرگروه : ساخت و تولید

رشته مهارتی : نقشه‌کشی صنعتی به کمک رایانه

شماره رشته مهارتی : ۳۱۸-۱۰۲-۱۲-۱

کد رایانه‌ای رشته مهارتی : ۱۰۱

نام استاندارد مهارتی : نقشه‌کشی صنعتی درجه ۲

کد استاندارد متولی : ۳۲/۱۲/۲/۳

شماره درس : نظری : ۲۳۰/۳ و عملی : ۲۳۱/۳

دوراندیش، احمد رضا

۶۰۴

/۲

ب ۷۴۸ د

۱۳۹۴

۱۳۹۴

صف. : مصور.-(شاخه کارداش؛ شماره درس نظری ۲۳۰/۳ و عملی ۲۳۱/۳)

متون درسی رشته نقشه‌کشی صنعتی به کمک رایانه، زمینه صنعت، گروه تحصیلی مکانیک، زیرگروه ساخت و تولید.

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش وزارت آموزش و پرورش.

۱. رسم فنی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش. ب. عنوان. ج. فروست.

همکاران محترم و دانشآموزان عزیز :
پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۱۵/۴۸۷۴ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و
حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام نگار(ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وبگاه (وبسایت)

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت برتألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب : برش و تصویر مجسم - ۶۰۹

مؤلف : احمد رضا دوراندیش

ویراستار فنی : عبدالمجید خاکی صدیق

ویراستار ادبی : محمد باقر خسروی

نظارت بر چاپ و توزع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۰۹۲۶۶ - ۸۸۳۰۰۹۲۶۶ ، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت : www.chap.sch.ir

مدیر هنری : پگاه مقیمی اسکویی

عکاس : محبوبه آفاحیانی

رسام فنی : سید مرتضی میرمجلیدی، میلاد شاه‌حسینی و ارغوان مدرسی

حروفچینی : خدیجه کاظمی مریدانی

صفحه‌آرا : نرگس ذاکر هندوآبادی

نسخه‌بردار : ابوالفضل بیرامی، مسعود رزدادم

طراح جلد : پگاه مقیمی اسکویی

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ دارو پیخن

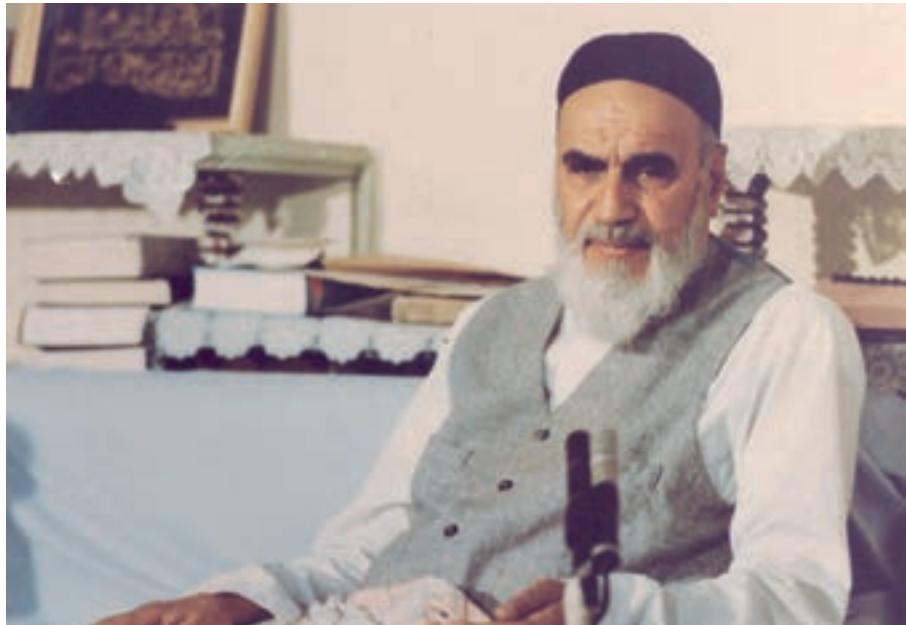
تلفن : ۰۹۹۸۵۱۶۱ - ۰۹۹۸۵۱۶۰ ، دورنگار : ۰۹۹۸۵۱۶۰ - ۰۹۹۸۵۱۶۱

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهما می خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ دوم ۱۳۹۴

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۲-۱۷۸۵-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1785-2

از مکاید [حیله‌های] بزرگ شیطان و نفس اماره آن است که جوانان را وعده صلاح و اصلاح در زمان پیری می‌دهد تا جوانی با غفلت از دست برود و به پیران وعده طول عمر می‌دهد و تا لحظه آخر با وعده‌های پوچ انسان را از ذکر خدا و اخلاص برای او باز می‌دارد تا مرگ برسد.

امام خمینی (قدس سره الشریف)

مقدمه‌ای بر چگونگی برنامه‌ریزی کتاب‌های پو دمانی

برنامه‌ریزی تألیف «پو دمان‌های مهارت» یا «کتاب‌های تخصصی شاخه‌ی کاردانش» بر مبنای استانداردهای کتاب «مجموعه برنامه‌های درسی رشته‌های مهارتی شاخه‌ی کاردانش، مجموعه‌ی ششم» صورت گرفته است. بر این اساس ابتدا توانایی‌های هم‌خانواده (Harmonic Power) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سپس مجموعه مهارت‌های هم‌خانواده به صورت واحدهای کار تحت عنوان (Unit) دسته‌بندی می‌شوند. در نهایت واحدهای کار هم‌خانواده با هم مجدداً دسته‌بندی شده و پو دمان مهارتی (Module) را شکل می‌دهند.

دسته‌بندی «توانایی‌ها» و «واحدهای کار» توسط کمیسیون‌های تخصصی با یک نگرش علمی انجام شده است به گونه‌ای که یک سیستم پویا بر برنامه‌ریزی و تألیف پو دمان‌های مهارت نظارت دائمی دارد.

به منظور آشنایی هر چه بیشتر مریبان، هنرآموزان و هنرجویان شاخه‌ی کاردانش و سایر علاقه‌مندان و دست‌اندرکاران آموزش‌های مهارتی با روش تدوین، «پو دمان‌های مهارت»، توصیه می‌شود. الگوهای ارائه‌شده در نمونه‌برگ‌های شماره‌ی (۱)، (۲) و (۳) مورد بررسی قرار گیرد. در ارائه‌ی دسته‌بندی‌ها، زمان مورد نیاز برای آموزش آن‌ها نیز تعیین می‌گردد، با روش مذکور یک «پو دمان» به عنوان کتاب درسی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش در «شاخه‌ی کاردانش» چاپ‌سپاری می‌شود.

به طور کلی هر استاندارد مهارت به تعدادی پو دمان مهارت (M۱ و M۲ و ...) و هر پو دمان نیز به تعدادی واحد کار (U۱ و U۲ و ...) و هر واحد کار نیز به تعدادی توانایی ویژه (P۱ و P۲ و ...) تقسیم می‌شوند. نمونه‌برگ شماره‌ی (۱) برای دسته‌بندی توانایی‌ها به کار می‌رود. در این نمونه‌برگ مشاهده می‌کنیم که در هر واحد کار چه نوع توانایی‌هایی وجود دارد. در نمونه‌برگ شماره‌ی (۲) واحدهای کار مرتبط با پو دمان و در نمونه‌برگ شماره‌ی (۳) اطلاعات کامل مربوط به هر پو دمان درج شده است. بدیهی است هنرآموزان و هنرجویان ارجمند شاخه‌ی کاردانش و کلیه‌ی عزیزانی که در امر توسعه‌ی آموزش‌های مهارتی فعالیت دارند، می‌توانند ما را در غنای کیفی پو دمان‌ها که برای توسعه‌ی آموزش‌های مهارتی تدوین شده است رهنمون و یاور باشند.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی

فنی و حرفه‌ای و کاردانش

توصیه‌هایی به هنرجویان

الف) توصیه‌های کلی

۱. پیش از ورود به کارگاه دستهایتان را با آب و صابون بشویید.
۲. روپوش مخصوص کارگاه را بپوشید. روپوش بهتر است به رنگ روشن و البته تمیز باشد.
۳. کفش‌هایتان را تمیز کنید. اگر از کفش مخصوص کارگاه استفاده می‌کنید آن را نیز تمیز نگهدارید.
۴. در شروع کار میز نقشه‌کشی را کاملاً تمیز کنید.
۵. وسایلی از قبیل گونیا، خطکش تی، و مانند آن باید کاملاً تمیز باشند هر زمان‌که لازم شد آن‌ها را به روش مناسب تمیز کنید.
۶. برس مویی برای پاک کردن نقشه پس از پاک کردن با پاک‌کن در اختیار داشته باشید هر از چندگاهی برس را بشویید تا تمیز باشد.
۷. کاغذ را با نوارچسب روی میز بچسبانید و قیچی کوچکی برای بریدن نوارچسب در اختیار داشته باشید.
۸. هنگام کار باید دستان خشک باشد، هرگاه دستان عرق کرد آن را با دستمال خشک کنید و یک برگ سفید اضافی زیر دستان بگذارید تا نقشه کثیف نشود.
۹. هر خطی را فقط با یک حرکت در جهت توصیه شده بکشید.
۱۰. پس از کشیدن هر خط نقشه را با برس تمیز کنید.
۱۱. پس از اتمام کار میز را به حالت اولیه برگردانید، چسب‌ها را جدا کنید و در سطل زباله بریزید، و میز را تمیز کنید.
۱۲. همه ابزار و وسایل نقشه‌کشی را سر جای خود و به صورت مرتب قرار دهید.
۱۳. نقشه‌ها و ابزارها را در برابر عوامل فیزیکی مانند گرما و نور بیش از حد، حفاظت کنید.
۱۴. اگر ناگزیر به استفاده از عینک طبی هستید، حتماً با عینک کار کنید.
۱۵. برای حمل و نقل ابزار از کیف مخصوص استفاده کنید.
۱۶. برای خرید ابزار و وسایل و برای اطمینان از کارایی آن‌ها با افراد متخصص به ویژه هنرآموز محترم مشورت کنید.

ب) توصیه‌های آموزشی

۱. ورود و خروج به کلاس یا کارگاه آموزشی با اجازه‌ی هنرآموز محترم باشد.
۲. پس از بهانجام رساندن هر دستورکار آن را برای تأیید و ارزشیابی در اختیار هنرآموز محترم قرار دهید.
۳. در حل تمرین‌ها با هنرآموز محترم در تعامل باشید. مشارکت با هم‌کلاسی‌ها نیز مؤثر است.
۴. در صورت غیبت در یک جلسه مطالب و تمرین‌های آن جلسه را مطالعه و انجام دهید.
۵. همه‌ی نقشه‌هایی که در طول دوره ترسیم می‌کنید در محل مناسبی بایگانی کنید تا بتوانید بعدها آسان به آن‌ها مراجعه کنید.
۶. تمرین‌ها را، بی‌آنکه خود را تحت فشاری روانی قرار دهید، بکوشید تا آنجا که می‌توانید حل کنید ولی حتماً نواقص و اشکالات آن را بعداً به کمک هنرآموز محترم برطرف کنید.

فهرست

صفحه	عنوان
۱	واحد کار اول: ترسیم برش
۲	توانایی ترسیم برش ساده
۴۰	توانایی ترسیم برش شکسته
۶۱	توانایی ترسیم نیم برش
۷۹	توانایی ترسیم برش مایل
۱۰۰	توانایی ترسیم برش موضوعی
۱۱۴	توانایی ترسیم برش گردشی
۱۲۷	توانایی ترسیم برش پیاپی
۱۴۳	توانایی ترسیم برش ترکیبی
۱۵۲	واحد کار دوم: ترسیم تصویر مجسم
۱۵۳	توانایی ترسیم تصویر مجسم ایزومتریک
۱۹۱	توانایی ترسیم تصویر مجسم دی متريک
۲۱۰	توانایی ترسیم تصویر مجسم کاوالیر
۲۲۷	توانایی ترسیم تصویر مجسم کابینت

واحد کار اول: ترسیم برش

◀ هدف کلی: ترسیم انواع برش در قطعات صنعتی

زمان			عنوان توانایی
جمع	عملی	نظری	
۱۳	۸	۵	ترسیم برش ساده
۹/۵	۸	۱/۵	ترسیم برش شکسته
۷/۵	۶	۱/۵	ترسیم نیم برش
۱۰	۸	۲	ترسیم برش مایل
۴	۳	۱	ترسیم برش موضعی
۴	۳	۱	ترسیم برش گردشی
۵/۵	۴	۱/۵	ترسیم برش پیاپی
۹/۵	۸	۱/۵	ترسیم برش ترکیبی

توانایی ترسیم برش ساده

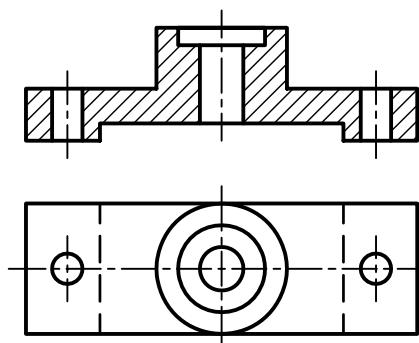
◀ پس از آموزش این توانایی، از فرآگیر انتظار می‌رود:

- دلیل اجرای برش را در نقشه شرح دهد.
- چگونگی ترسیم هاشور و انواع آن را شرح دهد.
- نحوه‌ی ترسیم مسیر برش و نام‌گذاری برش را توضیح دهد.
- برش را برای قطعات با جنس‌های مختلف اجرا کند.
- بی‌برش‌ها را نام ببرد.
- نحوه‌ی ترسیم دندانه‌ی مهره را در برش توضیح دهد.
- برش ساده را شرح دهد.
- کاربرد برش ساده را شرح دهد.
- برش ساده را در نمای مناسب ترسیم کند.

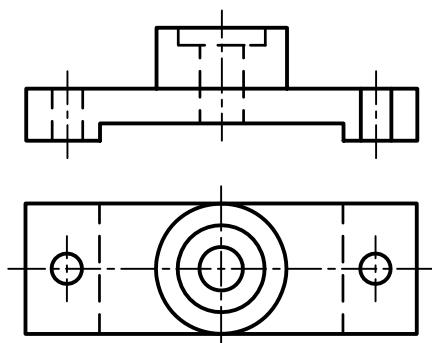
ساعت‌های آموزش		
نظری	عملی	جمع
۵	۸	۱۳

پیش آزمون

۱. کدام شکل جزئیات مربوط به داخل قطعه را بهتر نشان می‌دهد؟

۲

۱

۲. چرا در بعضی از نقشه‌ها از برش استفاده می‌شود؟

۳. در شکل مقابل اجزای مشخص شده را نام ببرید.

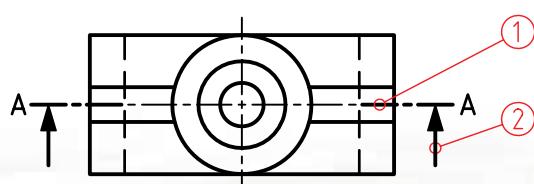
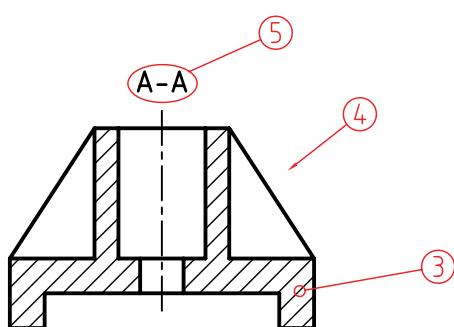
.۱

.۲

.۳

.۴

.۵

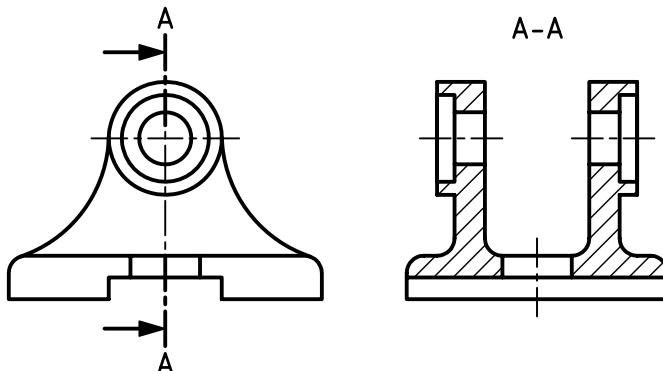
۴. صفحه‌ی برش در برش ساده چگونه است؟

۵. در شکل مقابل کدام نما در برش ساده ترسیم شده است؟

جانبی

افقی

رو به رو

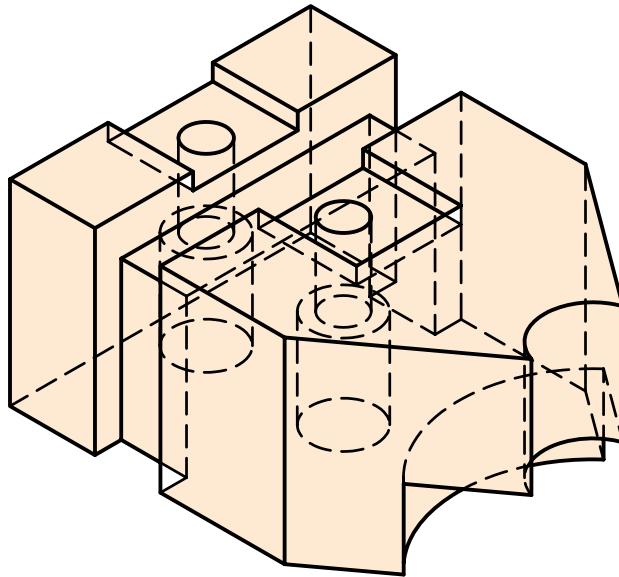

۶. برای ترسیم هاشور چه نکاتی را باید رعایت کرد؟

۷. مسیر برش در برش ساده چه خصوصیتی دارد؟

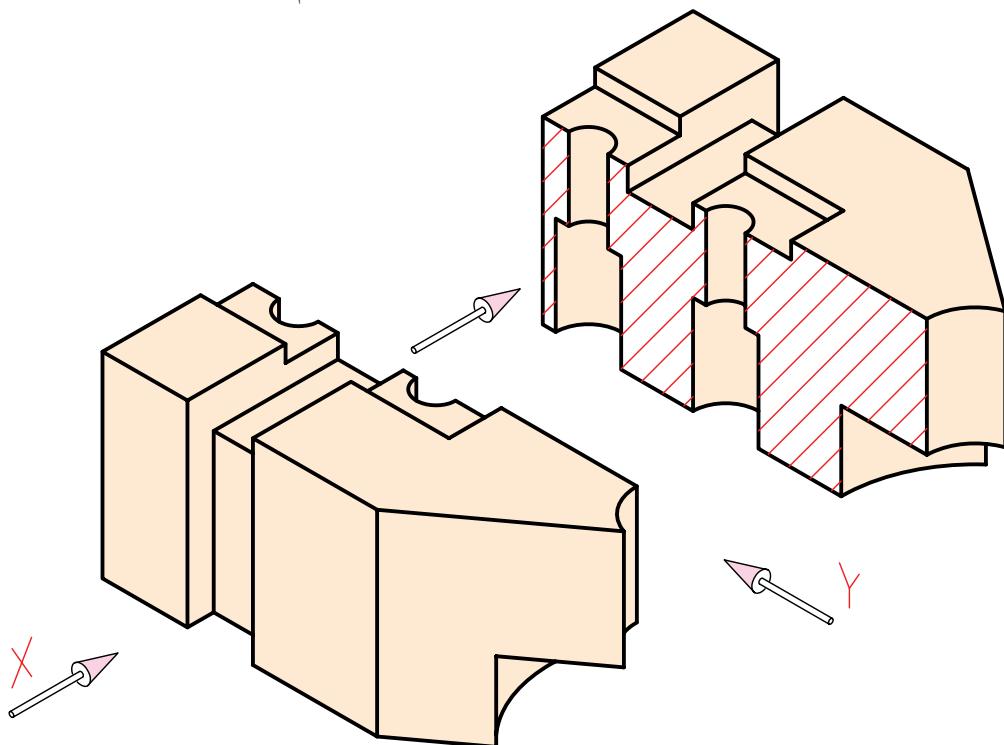
۸. کدام قطعات را نمی‌توان در برش ترسیم کرد؟ چرا؟

برش

اگر بخواهیم شکل داخلی قطعات را در نمای معمولی نشان دهیم، باید از خطوط ندید استفاده کنیم. حال اگر شکل داخلی قطعه‌ای پیچیدگی خاصی داشته باشد، از دیاد و پیچیدگی خطوط ندید را در نما نیز شامل می‌شود. این امر موجب دشواری تجسم قطعه می‌شود.

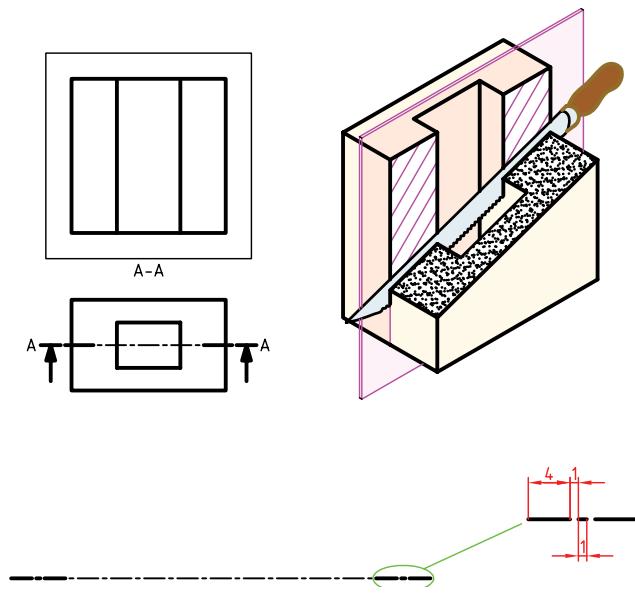
برای سهولت در نشان دادن داخل قطعه، بهترین راه آن است که به صورت مستقیم شکل داخلی آن را در معرض دید قرار داد.

تعريف برش:

برش عبارت است از بریدن فرضی اشیاء و در معرض دید قرار دادن آن‌ها. به عبارت دیگر، برش در نقشه ابزاری است برای نمایش قسمت‌های ندید داخلی اشیاء.

پاره خط با ضخامت خط اصلی و طول های به ترتیب ۴، ۱، ۴ و فواصل یک میلی متر از یکدیگر استفاده می شود.

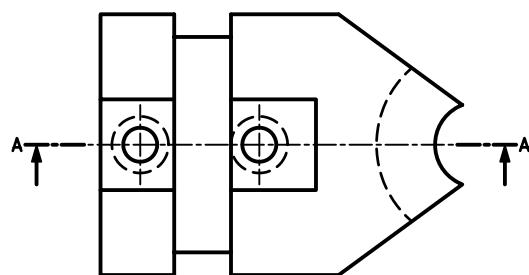

در استانداردهای دیگر مسیر برش به صورت یک پاره خط پیوسته با ضخامت خط اصلی نیز ترسیم می شود.

مسیر برش:

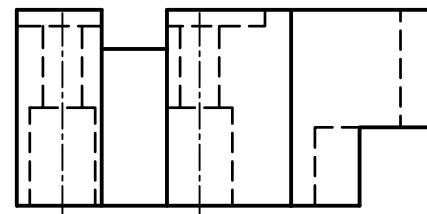
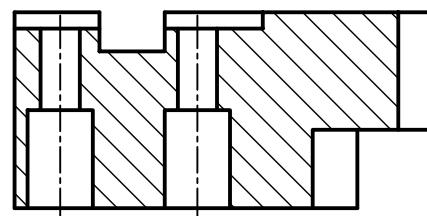
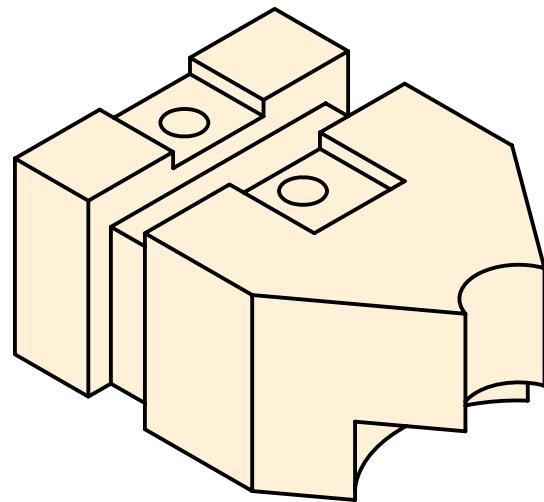
مسیر فرضی ابزار برش (مانند اره) به منظور برش قطعه ای مورد نظر که در نما با خط معینی به نام مسیر برش است نمایش داده می شود.

بهترین نمایش مسیر برش، ترسیمی است که قسمت های ضخیم ابتداء و انتهای مسیر برش خارج از شکل اصلی قرار گیرد.

دلایل استفاده از برش

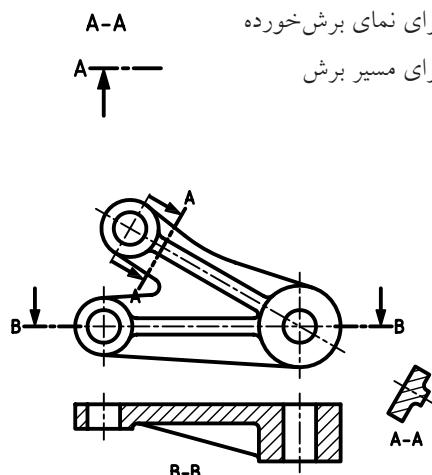
1. برش قسمت های ندید را در حالت دید قرار می دهد.
(تبديل خطوط ندید به خطوط اصلی)
2. به کمک برش ترسیم قسمت های پیچیده ساده تر می شود.

بر اثر حرکت فرضی ابزار برش، صفحه هی برشی پدیدارد. این صفحه برای نمایش شکل داخلی از قطعه می گذرد و در نمای دیگر تصویر آن به صورت خط محور ترسیم می شود. با این تفاوت که در ابتداء و انتهای آن از سه

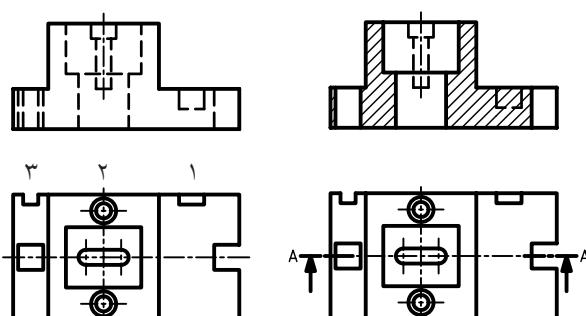
نام‌گذاری برش:

برای نام‌گذاری برش از حروف بزرگ انگلیسی استفاده می‌شود. این نام‌گذاری هم برای مسیر برش و هم برای نمای برش خورده (هاشور زده شده) انجام می‌پذیرد.

ندید در برش:

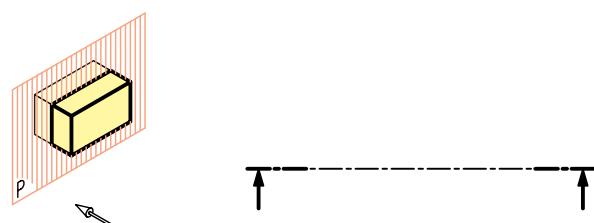
از کاربردهای برش، دید کردن خطوط ندید در نقشه است ولی گاهی تعدادی از خطوط ندید در نقشه وجود دارد که در مسیر صفحه‌ی برشی قرار ندارد، پس در هنگام ترسیم نمای برشی به خط اصلی تبدیل نمی‌شود. این خطوط ندید را که مربوط به جزئیات آن سوی صفحه برشی است، در صورتی می‌توان حذف کرد که در درک نقشه ایجاد مشکل نکند.

خطوط ندیدی که در مسیر برش قرار ندارد.

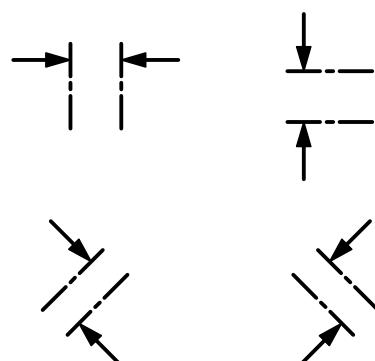
جهت دید در برش:

جهتی است که ناظر به مقطع برش خورده، نگاه می‌کند. جهت دید، در نمای برش خورده با دو فلاش که در ابتدا و انتهای مسیر برش و عمود بر آن ترسیم می‌شود مشخص می‌شود.

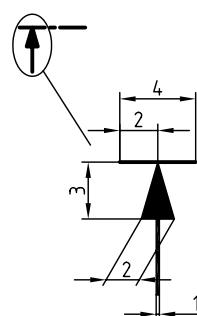

نحوه ترسیم فلاش در مسیر برش:

با توجه به جهت دید جهت فلاش می‌تواند در برش‌ها متفاوت باشد.

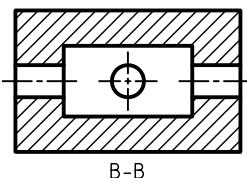
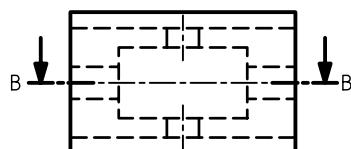
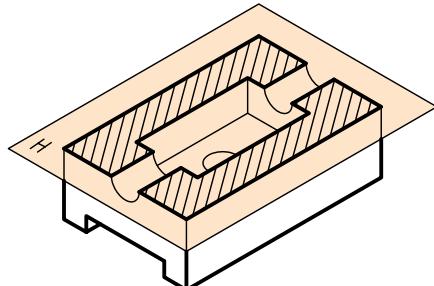

مشخصات فلاش: مشخصات فلاش برای گروه خطی $0/5$ (ضخامت خط اصلی $0/5$) در زیر نشان داده شده است.

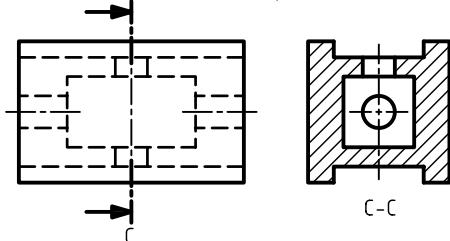
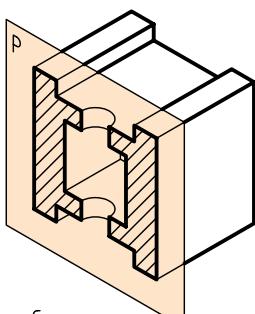
حالت دوم:

صفحه‌ی برشی موازی با H است، در نتیجه مسیر برش در نمای روبرو، و خود برش در نمای افقی ترسیم می‌شود.

حالت سوم:

صفحه‌ی برشی موازی با P است، مسیر برش در نمای روبرو و خود برش در نمای دید از چپ رسم می‌شود.

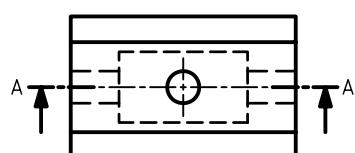
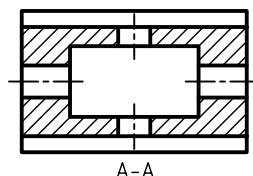
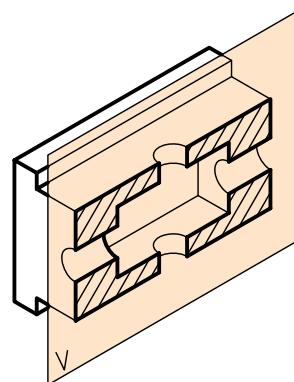
۱، ۲ و ۳ جزئیاتی هستند که در مسیر برش قرار ندارد. با توجه به نمای برش خورده شده چنانچه خطوط ندید شیار و سوراخ ۱ و ۲ حذف شوند عمق آنها در نقشه نامعلوم است، پس خطوط ندید آنها حذف نمی‌شود ولی در مورد شیار ۳، حذف خط ندید در درک نقشه ایجاد مشکل نمی‌کند.

نحوه‌ی قرارگیری مسیر برش و نمای برش خورده در نقشه:

نحوه‌ی قرارگیری مسیر برش و نمای برش خورده بستگی به موازی بودن صفحه‌ی برش با یکی از صفحات تصویر P و V، H دارد.

حالت اول:

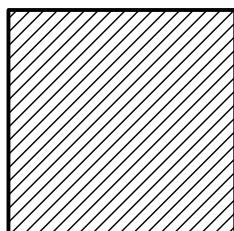
صفحه‌ی برشی موازی با V است، در نتیجه مسیر برش در نمای افقی و خود برش در نمای روبرو ترسیم می‌شود.

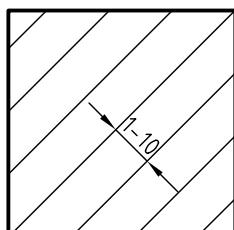
حالت چهارم:

دو یا سه صفحه‌ی برش با صفحات تصویر موازی باشد؛

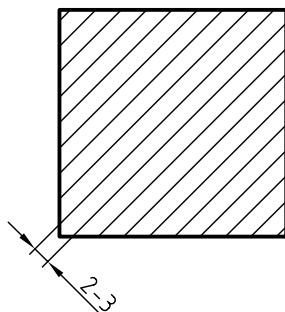
۱. هاشور با خط نازک و زاویه‌ی 45° ترسیم می‌شود.

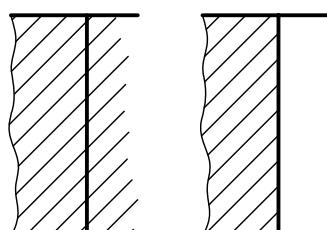
۲. فاصله‌ی خط‌های هاشور، با توجه به اندازه‌ی سطح، می‌تواند از ۱ تا ۱۰ میلی‌متر تغییر کند.

۳. فاصله‌ی هاشور در نقشه‌های A-A و A-A حدود ۲ تا ۳ میلی‌متر مناسب است.

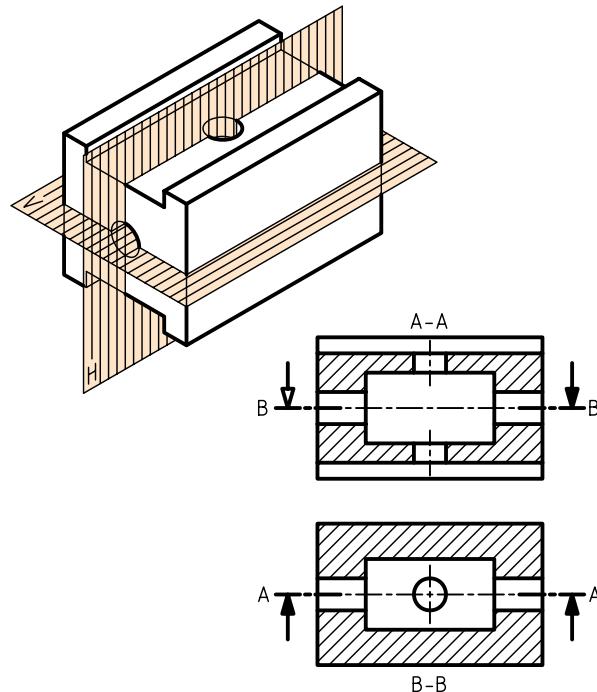

۴. هاشور معمولاً از خط اصلی عبور نمی‌کند.

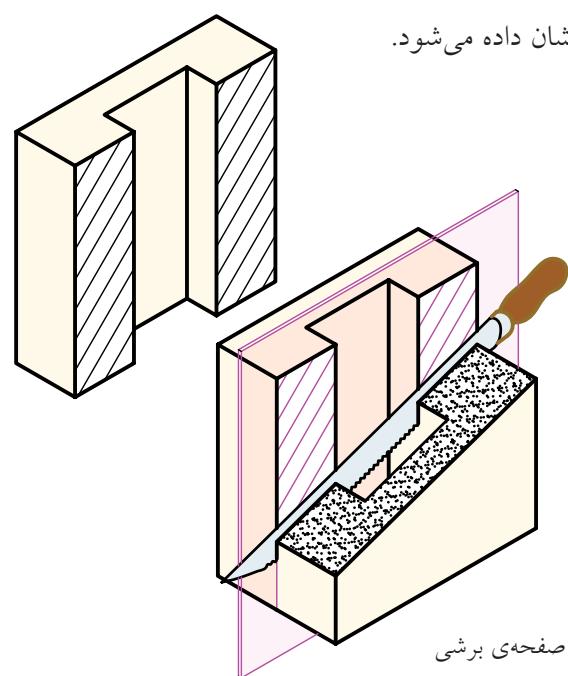
نادرست

درست

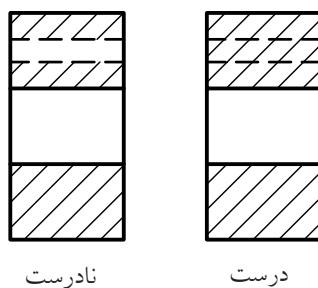
هاشورها

قسمت‌هایی از قطعه که بر اثر بریده شدن با ابزار فرضی (اره) براده‌برداری می‌شود. در نقشه به صورت هاشور نشان داده می‌شود.

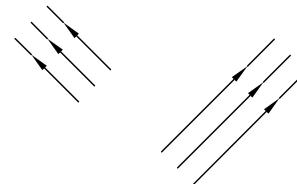
صفحه‌ی برشی

۹. هاشور هرگز به خطچین منتهی نمی‌شود.

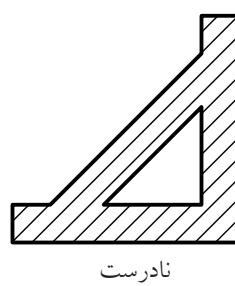

۵. ترسیم خطوط هاشور از چپ و پایین به سمت بالا و

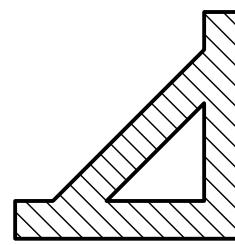
راست است (و جهت عکس آن نیز ممکن است)

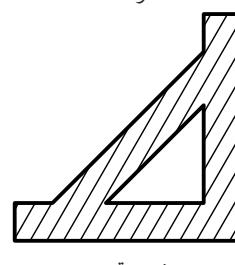
۱۰. هاشور باید با خطوط اصلی موازی و یا بر آن عمود باشد.

نادرست

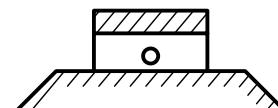
نادرست

درست

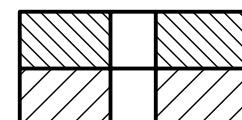
۶. اگر سطح هاشور بزرگ باشد، یا محدود نباشد می‌توان

هاشور را ناتمام زد.

۷. اگر چند قطعه در کنار هم بریده شود می‌توان فاصله و

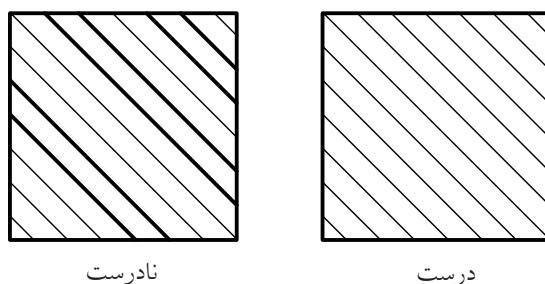
جهت هاشورها را تغییر داد.

۸. در یک قطعه جهت و فاصله هاشور باید به صورت

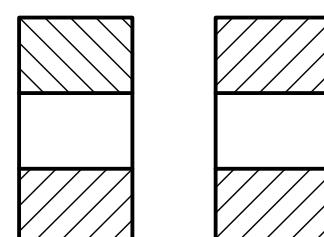
یکسان باشد.

۱۱. ضخامت هاشورها یکنواخت باشند.

نادرست

درست

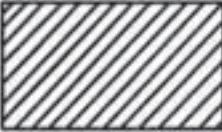
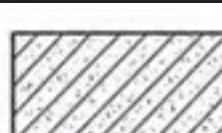

نادرست

درست

انواع هاشورها:

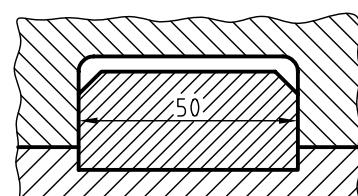
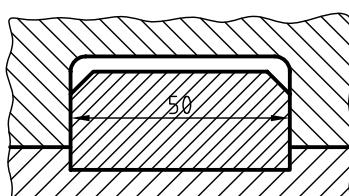
هاشورها با توجه به جنس قطعات گونه‌های متفاوتی دارند.

	فولاد - فلزات سخت - چدن		بتن
	غیرفلزات به استثنای آنها که در جدول هست و همچنین برخی فلزات نرم مثل روی و سرب		بتن مسلح
	شیشه و سایر اجسام شفاف		آجر
	چوب در جهت الیاف		مایعات
	چوب در مقطع		آجرنسوز - آجر ضداسید
	شن و ماسه		خاک

اندازه‌گذاری در برش

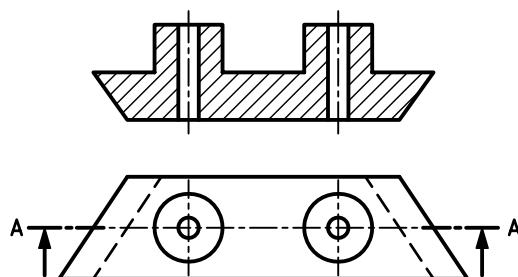
بر حسب ضرورت می‌توان نمای برش خورده در قسمت‌های هاشور زده شده را نیز اندازه‌گذاری کرد.

برای این منظور دقیق شود خطوط هاشور عدد اندازه را قطع نکند.

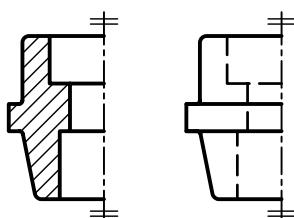
برش برای اجسام غیر متقارن:

در صورت نیاز می‌توان اجسام غیر متقارن را هم برش زد.

برش در نیمنما:

نیمنما را هم می‌توان در برش ترسیم کرد.

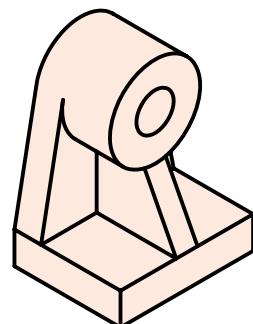
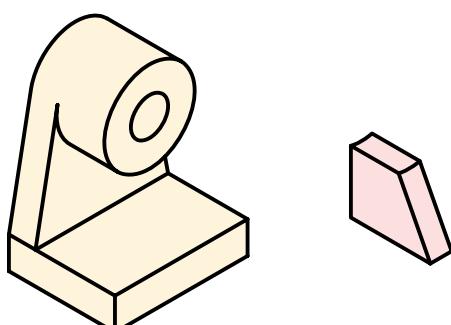

نیمنما در برش

نیمنما

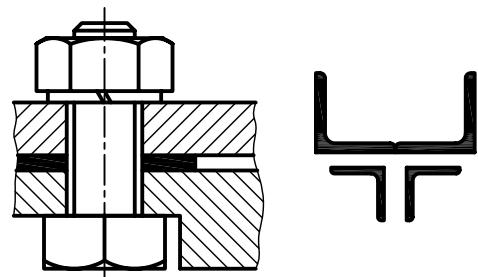
بی‌برش‌ها

برخی از قطعات وجود دارد که نمی‌توان آن‌ها را در برش ترسیم کرد. (هاشور زده نمی‌شوند).

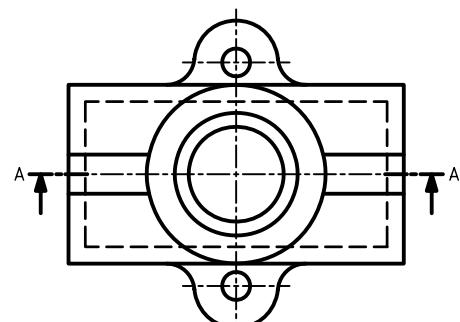
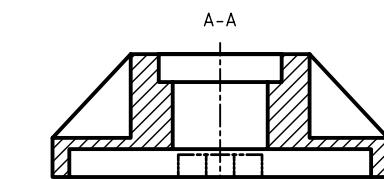
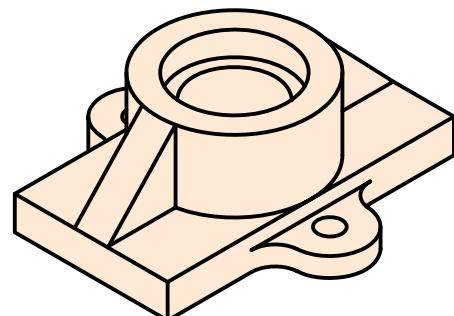
برش در قطعات نازک

چنانچه ضخامت قطعه‌ی برش خورده کم باشد، می‌توان به جای استفاده از هاشور، قسمت‌های برش خورده را سیاه کرد.

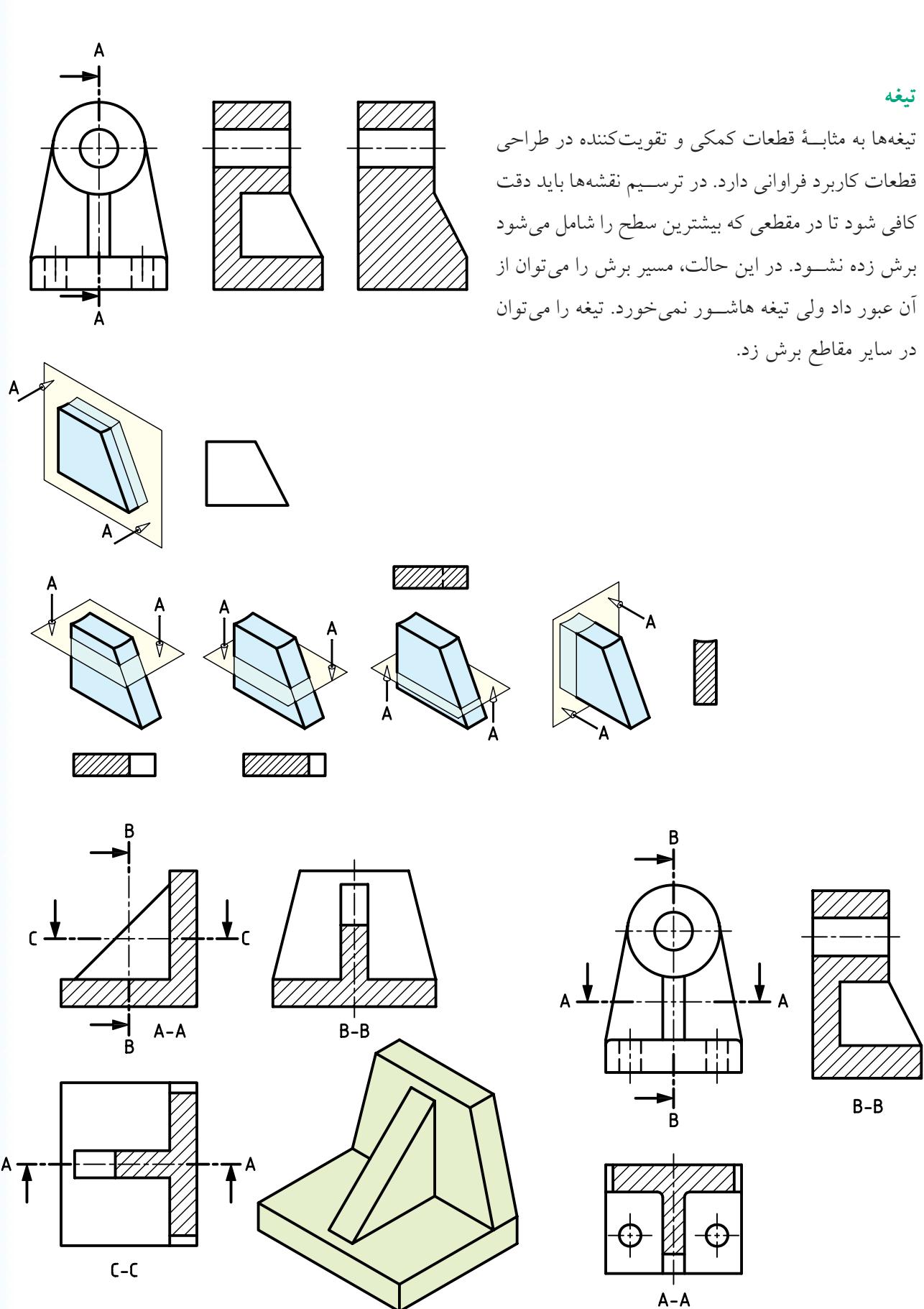
جزء حذف شده در نقشه:

منظور از جزء حذف شده قسمتی از شکل است که بر اثر برش حذف می‌شود. چنانچه حذف این قسمت در درک نقشه مشکل ایجاد کند، می‌توان آن را با خط و دو نقطه‌ی نازک در محل خود ترسیم کرد.

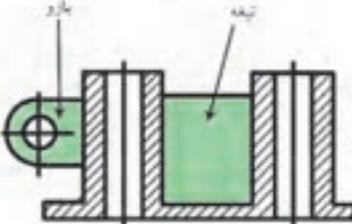
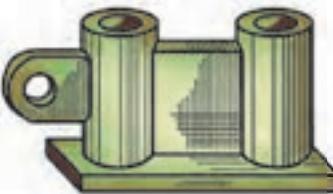
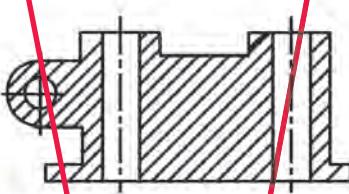
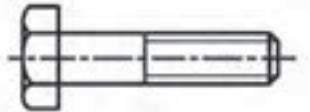
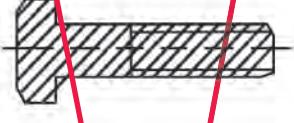
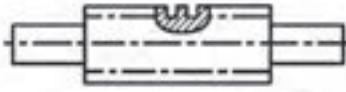
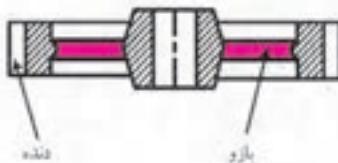
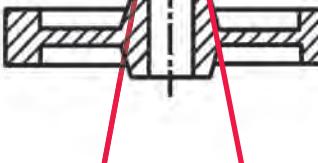
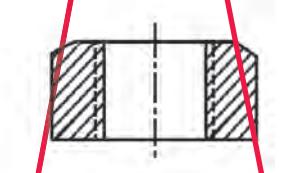
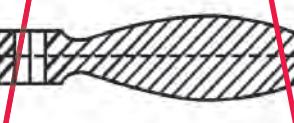

تیغه

تیغه‌ها به مثابه قطعات کمکی و تقویت‌کننده در طراحی قطعات کاربرد فراوانی دارد. در ترسیم نقشه‌ها باید دقیق کافی شود تا در مقطعی که بیشترین سطح را شامل می‌شود برش زده نشود. در این حالت، مسیر برش را می‌توان از آن عبور داد ولی تیغه هاشور نمی‌خورد. تیغه را می‌توان در سایر مقاطع برش زد.

مربوط به بی‌برش‌ها در نقشه‌های صنعتی

درست	استشناهای برش	نادرست	نام قطعه
			۱. تیغه و بازو
			۲. پیچ‌های اتصال
			۳. محور
			۴. پیچ‌های حرکتی
			۵. دنده و بازو
			۶. مهره‌ی استاندارد
			۷. دسته یا اهرم

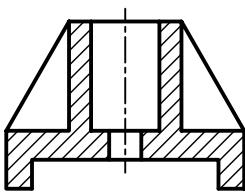
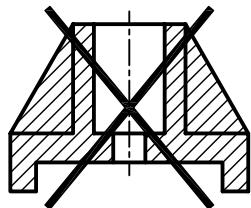
مربوط به بی‌برش‌ها در نقشه‌های صنعتی

تصویر قطعه	کاربرد برش	تصویر در برش	نام قطعه
			۸. ساچمه، کره، استوانه و مخروط
			۹. گوه‌ها
			۱۰. خارها
			۱۱. مفتول در زنجیرها
			۱۲. پین‌ها
			۱۳. پرج‌ها

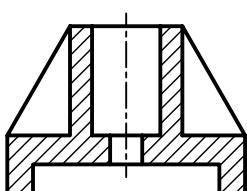
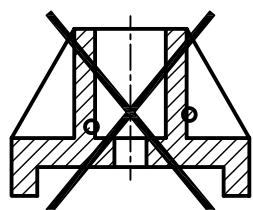
برش ساده

نکات ضروری در انجام برش ساده

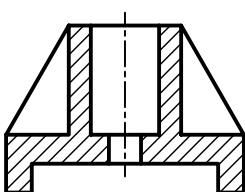
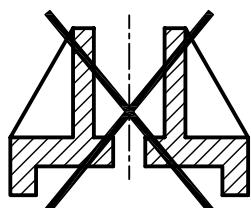
- باید توجه کرد، هاشور در بی برش ها ترسیم نشود.

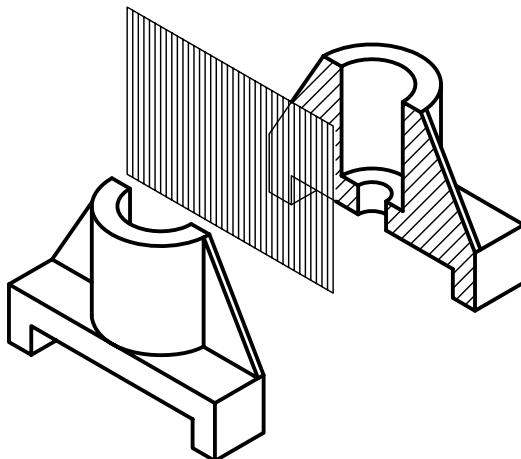
- خطوط هاشور به صورت پیوسته و یکنواخت به خطوط اصلی تکیه کند و خطوط اصلی را قطع نکند.

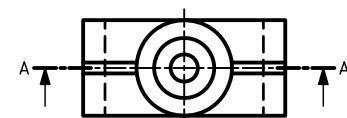
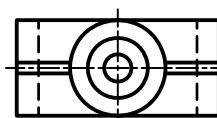
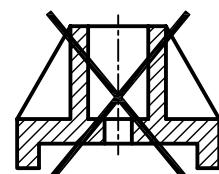
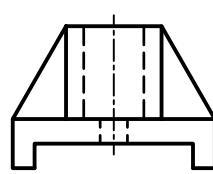
- خطوط دور شکل(پشت صفحه‌ی برش) در نمای برش حذف نشود.

در مواردی که برای نشان دادن داخل یک قطعه فقط نیاز به یک صفحه‌ی مسطح باشد برش را ساده یا کامل می‌نامند. در برش ساده تمامی جزئیات داخل یک جسم در یک راستا قرار می‌گیرد.

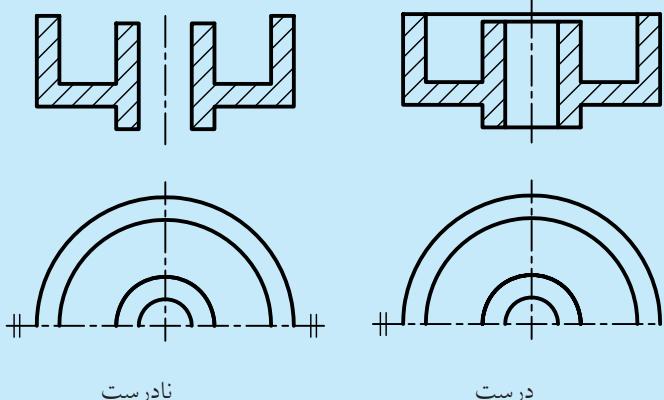
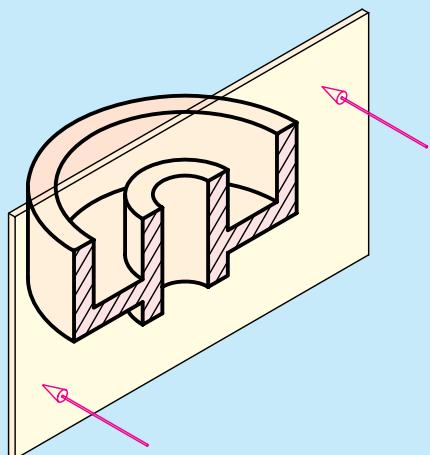

برای نمایش برش ساده، پس از ترسیم نماهای لازم از قطعه، نمای مورد نظر را انتخاب می‌کنیم، سپس خطوط ندید را که بر اثر مرور صفحه‌ی برش آشکار می‌شود جایگزین خطوط اصلی می‌کنیم. خطوط اضافی که در مسیر صفحه‌ی برش قرار دارد پاک می‌شود. سپس به کمک گونیای ۴۵ درجه با تکیه بر خطکش تی خطوط هاشور را با خط نازک ترسیم می‌کنیم.
همچنین، مسیر برش را در نمای دیگر ترسیم می‌کنیم.

نکته

در برش ساده و سایر برش‌ها باید توجه داشت، خطوط مربوط به دور قطعه در هنگام برش حذف نشود.

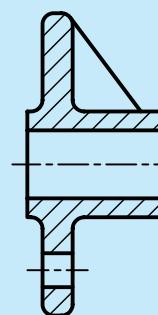
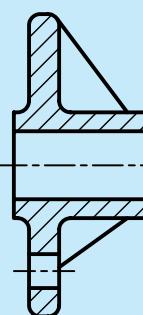
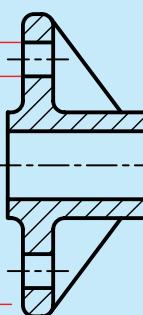
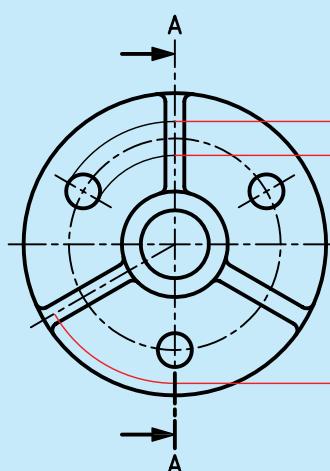

درست

نادرست

نکته

در برش ساده برای اجسام مطابق شکل؛ هم سوراخ و هم تیغه می‌بایست در دو طرف خط تقاضن و در جای درست ترسیم شوند.

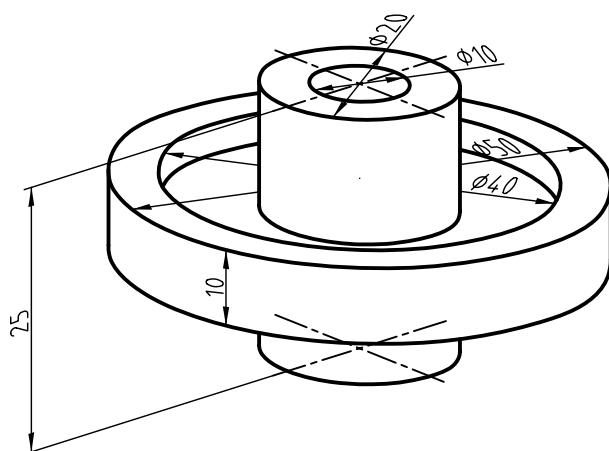
درست

نادرست

دستور کار شماره ۱

ترسیم برش ساده

(۶۰ دقیقه)

پولی شکل مقابل را در نمای رو به رو، برش دهید و برش ساده‌ی آن را ترسیم کنید.

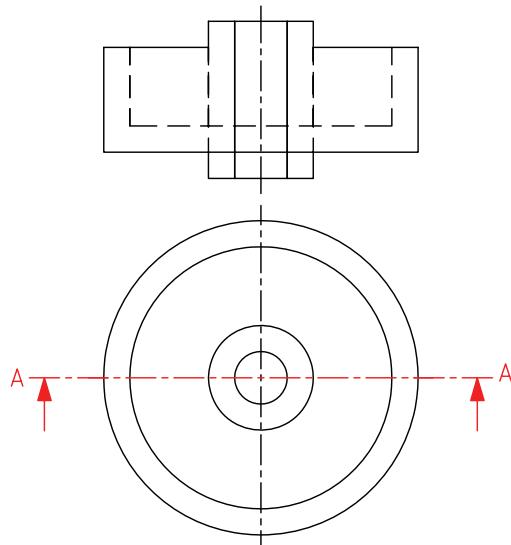
جدول ابزار

مشخصات فنی	نام ابزار	مشخصات فنی	نام ابزار
نرم	پاک کن	حداقل 50×70	میز نقشه‌کشی
A4	کاغذ	ثبت	خطکش تی
موبی	برش	$45^\circ - 60^\circ$	گونیا
HB - F	مداد	کاغذی	چسب
کوچک	قیچی	معمولی	تراش
روپوش سفید	لباس کار	بازویی	پرگار

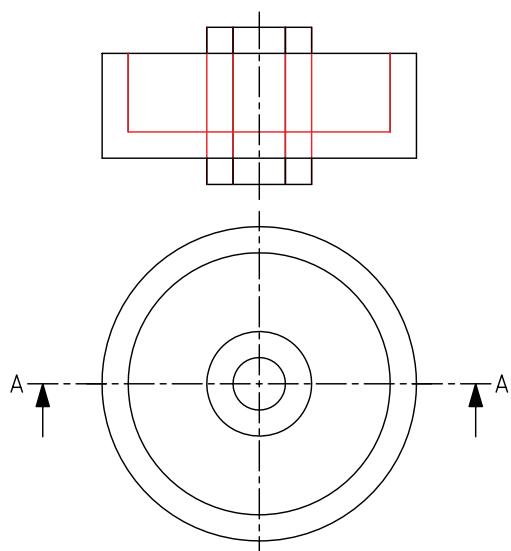
⚠️ اینمی بیشتر در محیط کار و محل‌های نگهداری لوازم و مواد موجب افزایش کارایی و کیفیت در کار می‌شود.

مراحل ترسیم

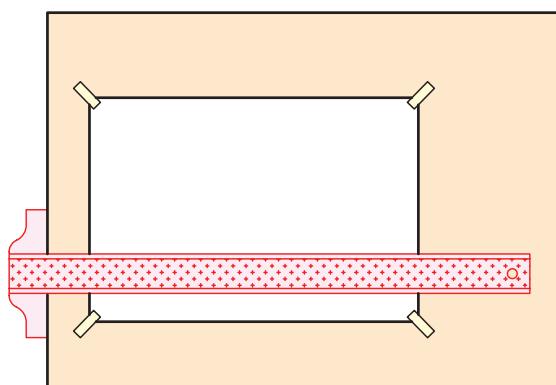
۴. مسیر برش را در نمای افقی ترسیم کنید. چون نمای رو به رو برای برش انتخاب شده است فلش‌های مسیر برش رو به بالاست.

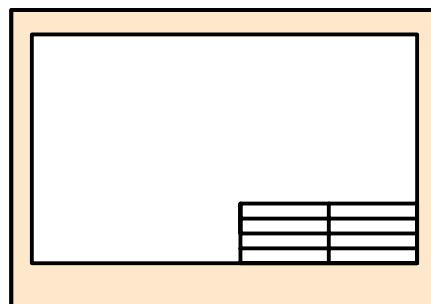
۵. خطوط ندید را که بر اثر برش آشکار می‌شود به خط اصلی تغییر دهید.

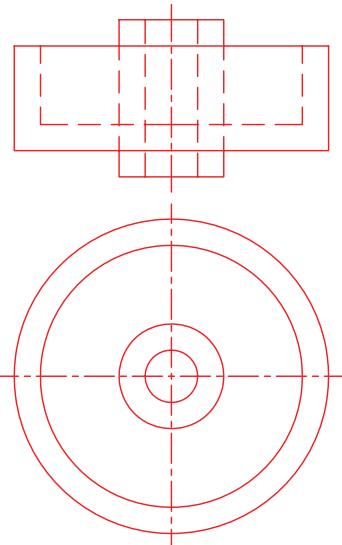
۱. کاغذ A4 را به صورت طولی با استفاده از خطکش تی روی میز یا تخته‌رسم نصب کنید.

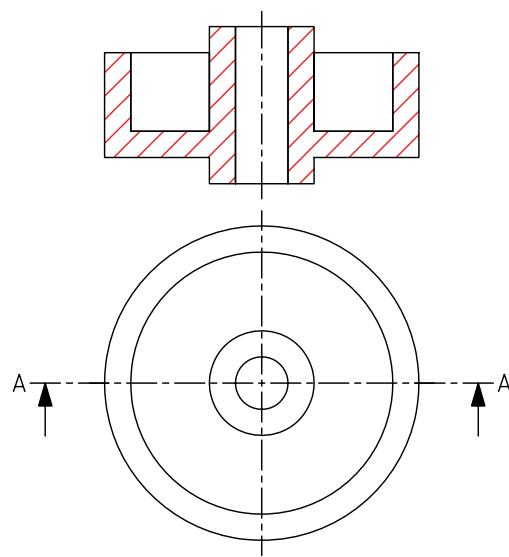
۲. کادر و جدول مشخصات را ترسیم کنید.

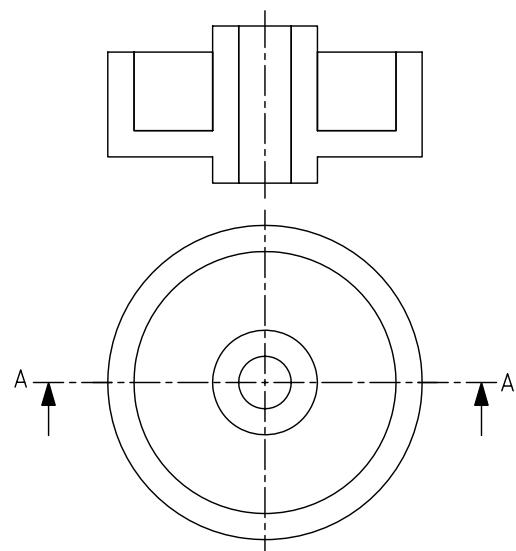
۳. نمای لازم از نقشه‌ی مورد نظر را ترسیم کنید.

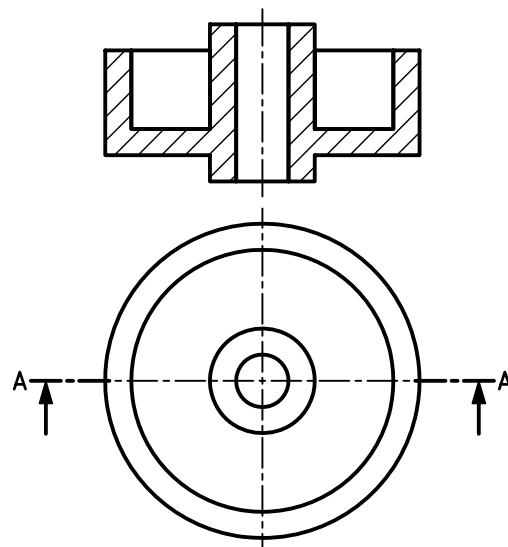
۸. خطوط هاشور را در تمامی سطوح برش خورده تکمیل کنید.

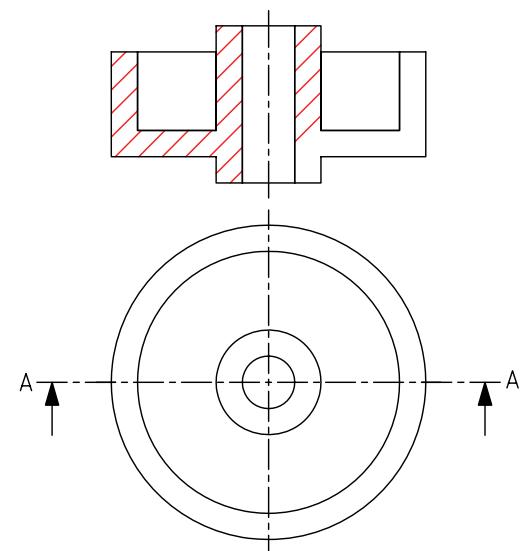
۶. خطوط اضافی را که در مسیر صفحه‌ی برش (ابزار فرضی برش) قرار دارد حذف کنید.

۹. نماهای ترسیم شده را کترنل و خطوط را با ضخامت استاندارد پررنگ کنید.

۷. با استفاده از خط کش تی و گونیای 45° خطوط هاشور را با خطوط نازک و پیوسته ترسیم کنید. نوع خطوط را با توجه به جنس قطعه از جدول انتخاب کنید.

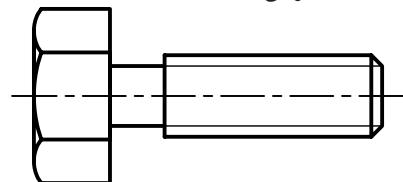

۱۰. جدول مشخصات را تکمیل کنید و نقشه را برای تأیید و ارزشیابی به هنرآموز محترم خود نشان دهید.

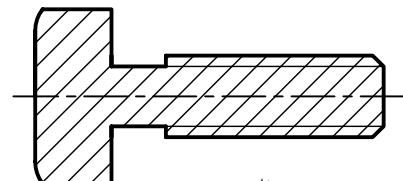
نمایش پیچ و مهره در برش

الف) نمایش پیچ در برش

پیچ‌های استاندارد جزء بی‌برش‌ها محسوب می‌شود و نمی‌توان آن‌ها را برش زد.

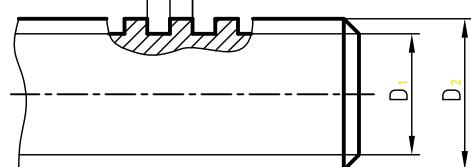
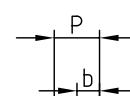

درست

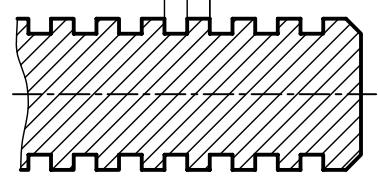
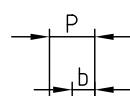

نادرست

در موقع خاص، برای نمایش چند دندانه از پیچ حرکتی در برش، از برش موضعی استفاده می‌شود که در توانایی ترسیم برش موضعی در مورد آن توضیح داده می‌شود.

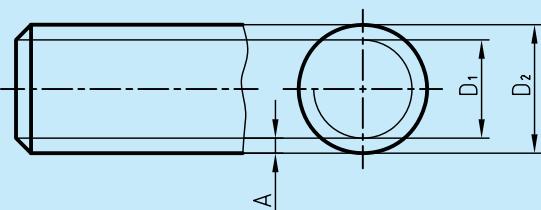

درست

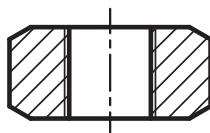
نادرست

برای نمایش عمق دندانه‌های پیچ از خط نازک استفاده می‌شود. در این صورت، در نمای دیگر، دایره‌ی $\frac{3}{4}$ با پهنای خط نازک و در داخل دایره با قطر نامی پیچ ترسیم می‌شود. باید توجه کرد، فاصله‌ی دو خط نازک نمایانگر عمق دندانه‌ها (نمای رو به رو)، با قطر دایره‌ای $\frac{3}{4}$ برابر است.

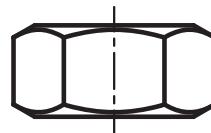

ب) نمایش مهره در برش

مهره‌های استاندارد هم جزء بی‌برش‌ها هستند و نمی‌توان آن‌ها را در برش ترسیم کرد.

نادرست

درست

◀ برای ترسیم نمای برش خوردهٔ قطعه‌ی قلاویز شده
باید توجه کنید که:

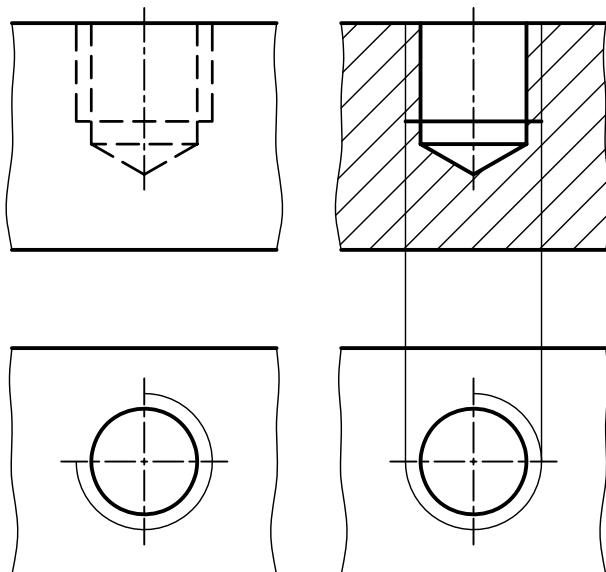
خطوط مربوط به عمق دندانه‌های ایجادشده توسط قلاویز، نازک و در بیرون خطوط ایجادشده توسط متنه ترسیم شود.

سطوح ایجاد شده توسط پیشانی قلاویز با پهنهای خط اصلی ترسیم شود.

دایره‌ی $\frac{3}{4}$ با پهنهای نازک مربوط به عمق دندانه‌ها، بیرون دایره، با قطر متنه ترسیم شود.

امتداد خطوط نازک عمق دندانه‌ها بر دایره‌ی $\frac{3}{4}$ مماس می‌شوند.

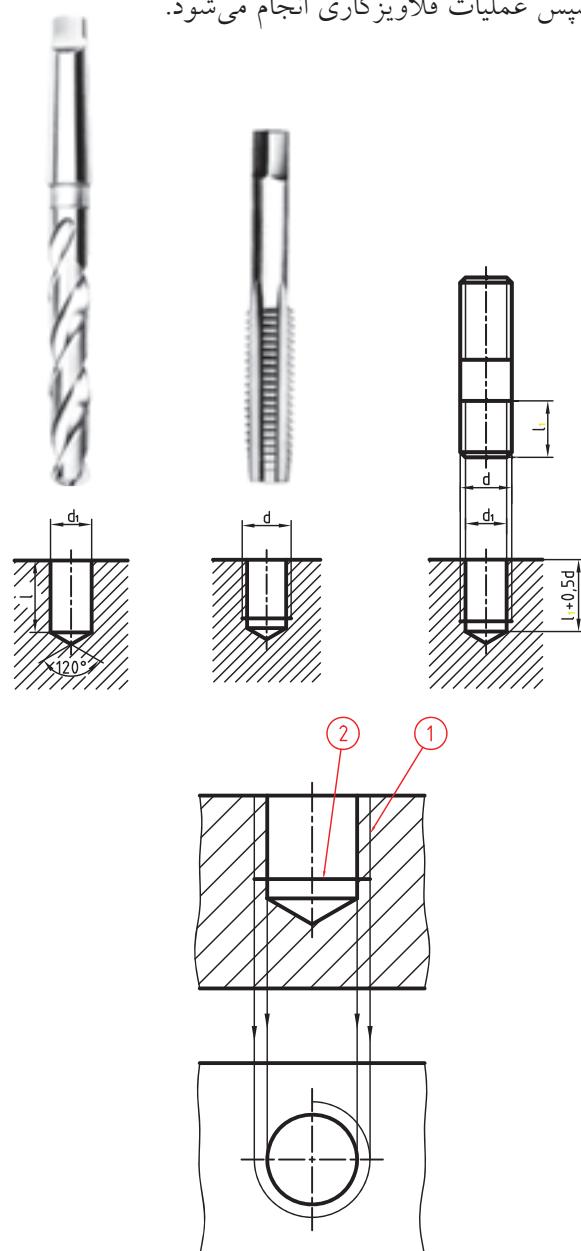
هاشورها از خطوط نازک عمق دندانه‌ها عبور کرده و به خط اصلی تکیه می‌کنند.

مقایسهٔ قطعه‌ی قلاویز شده در دو نمای برش خورده و بدون برش

ترسیم نمای برش خوردهٔ قطعات با سوراخ قلاویز شده

بسیاری از قطعات صنعتی به گونه‌ای ساخته می‌شود که پیچ‌های اتصال، مستقیماً و بدون استفاده از مهره به آن‌ها متصل شود. برای این منظور، ابتدا قطعات را با توجه به اندازه‌هایی که طراح داده است سوراخکاری می‌کنیم؛ سپس عملیات قلاویزکاری انجام می‌شود.

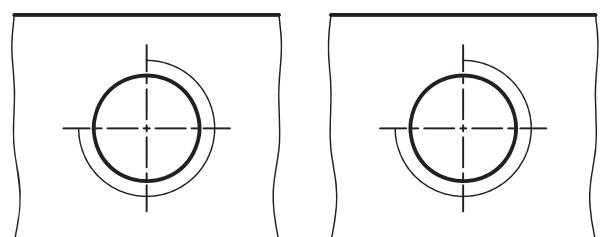
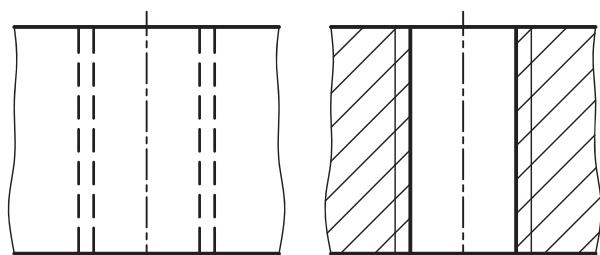
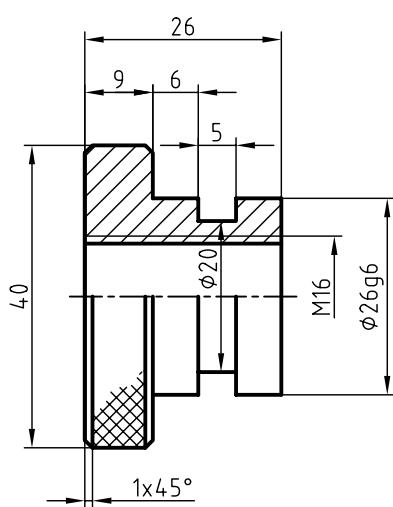
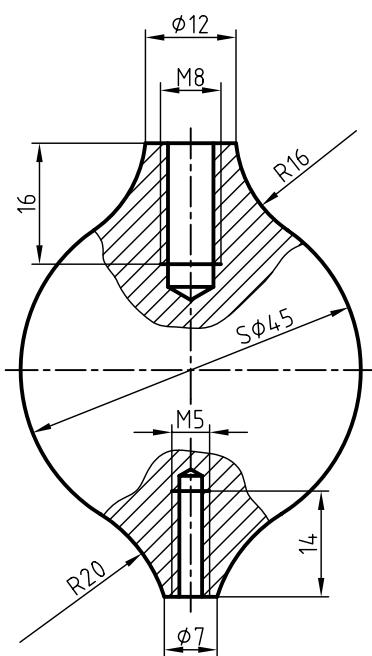
خط ۱ با پهنهای نازک، نمایشگر عمق دندانه‌ها

خط ۲ با پهنهای خط اصلی نمایشگر اثر پیشانی قلاویز

در زیر دو نقشه مربوط به قطعات قلاویزشده در برش
ترسیم شده است.

ترسیم نمای برش خوردهی قطعات با سوراخهای راه بهدر قلاویزشده

ترسیم نمای برش خوردهی قطعات با سوراخهای راه بهدر و سرتاسر قلاویزشده نیز مانند حالت قبلی است؛ با این تفاوت که به علت خارج نشدن متنه از انتهای قطعه کار، خطوط مربوط به قسمت مخروطی متنه و پیشانی قلاویز حذف می‌شود و خطوط سوراخ و قلاویز تا انتهای قطعه کار ادامه دارد.

نمای بدون برش

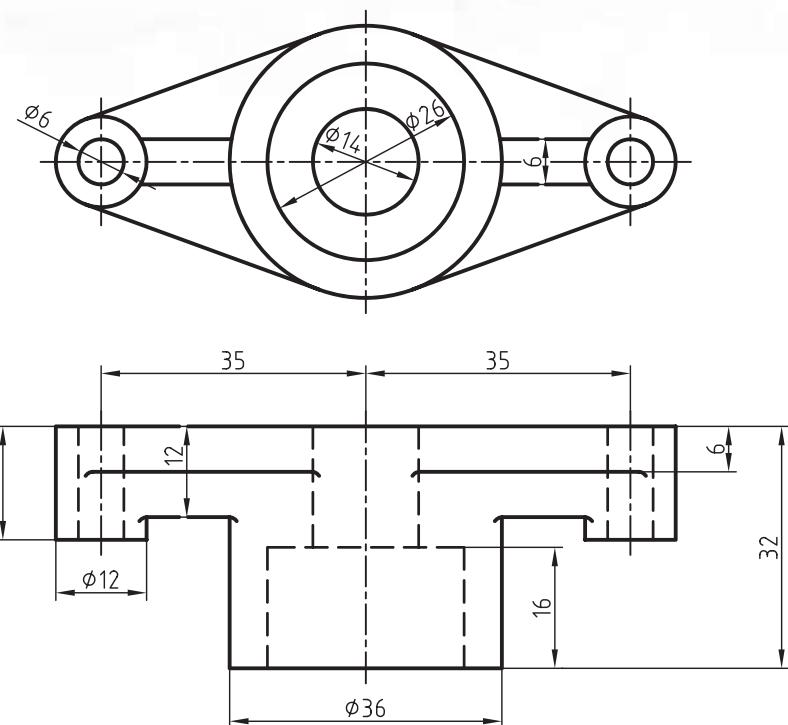
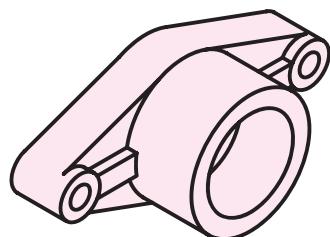
نمای برش خورده

دستور کار شماره‌ی ۲

ترسیم نمای افقی در برش ساده

(۱۲۰ دقیقه)

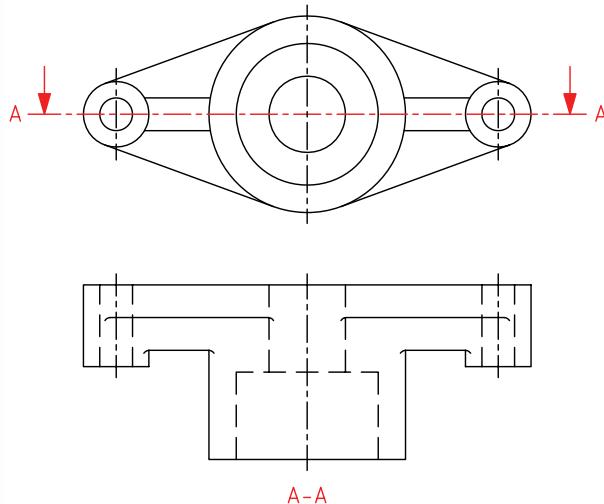

جدول ابزار

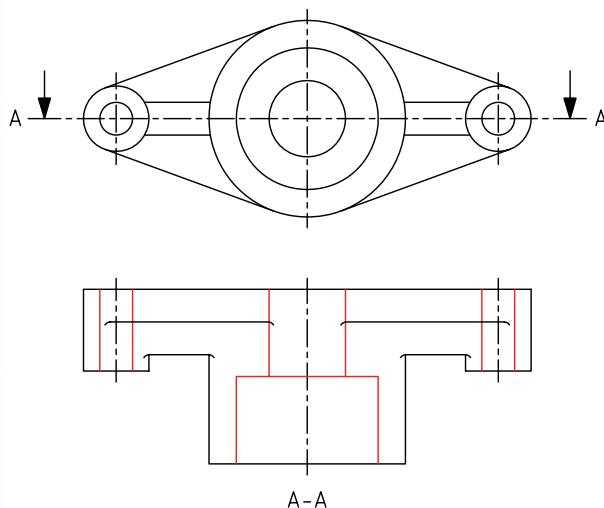
مشخصات فنی	نام ابزار	مشخصات فنی	نام ابزار
نرم	پاک‌کن	حداقل 50×70	میز نقشه‌کشی
A4	کاغذ	ثبت	خط‌کش تی
موبی	برش	$45^\circ - 60^\circ$	گونیا
HB - F	مداد	کاغذی	چسب
کوچک	قیچی	معمولی	تراش
روپوش سفید	لباس کار	بازویی	پرگار

مراحل ترسیم

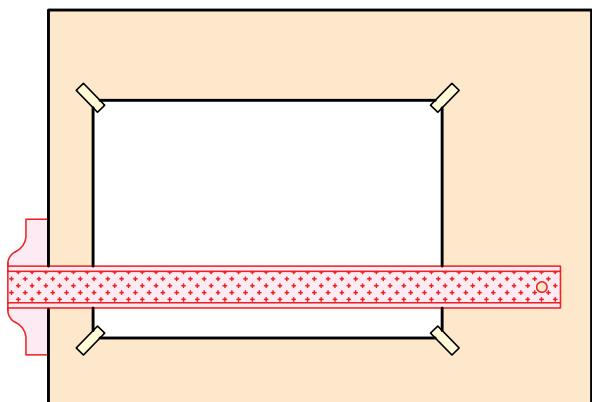
۴. مسیر برش را در نمای رو به رو ترسیم کنید. چون نمای افقی در برش ترسیم می شود، فلش های مسیر برش رو به پایین است.

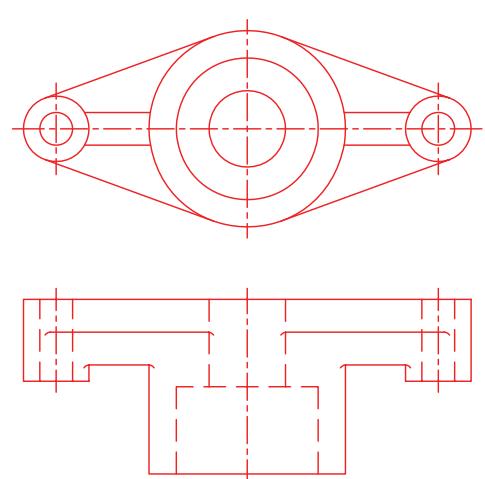
۵. خطوط ندید را به خطوط دید تبدیل کنید.

۱. کاغذ A4 را به صورت طولی با استفاده از خطکش تی روی میز یا تخته رسم نصب کنید.
۲. کادر و جدول مشخصات را ترسیم کنید.

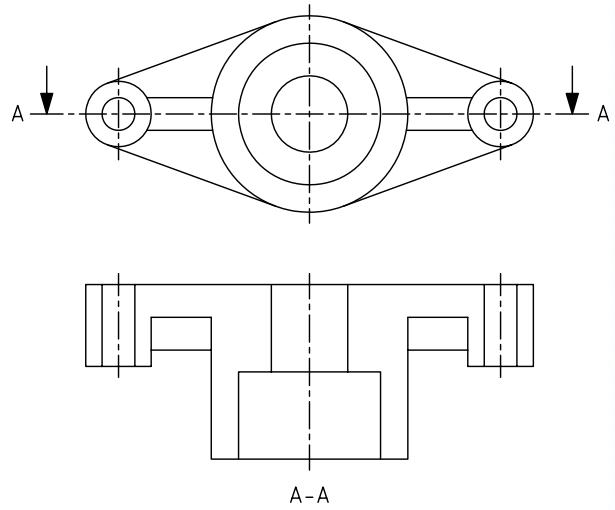
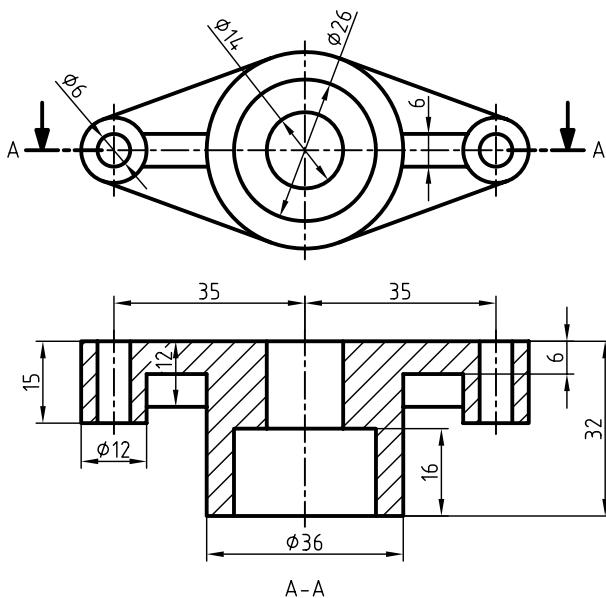
۳. نمای لازم از نقشه‌ی مورد نظر را ترسیم کنید.

۶. خطوط اضافی را حذف کنید.

۷. نقشه را اندازه‌گیری کنید و نمای ترسیم شده را با

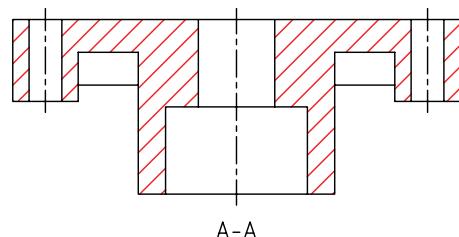
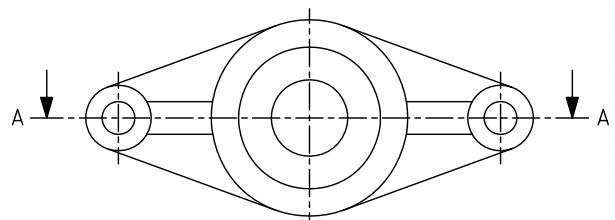
پهنای استاندارد خطوط، ضخیم کنید.

۷. با استفاده از خط کش تی و گونیانمای افقی را هاشور بزنید.

۹. جدول مشخصات را تکمیل کنید و نقشه را برای تأیید

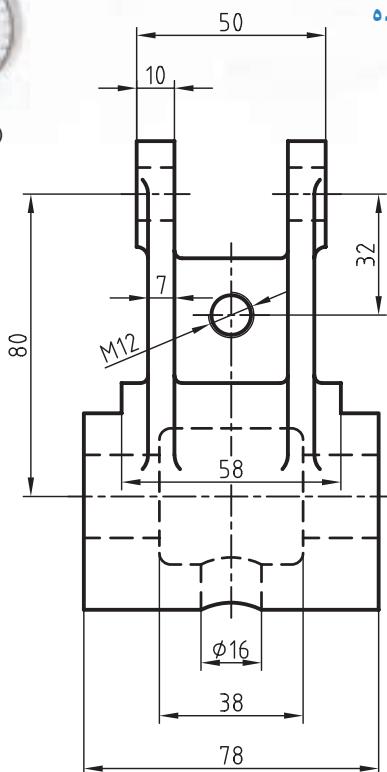
و ارزشیابی به هنرآموز محترم خود نشان دهید.

دستور کار شماره‌ی ۳

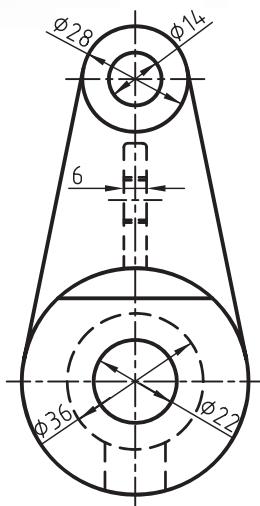

(۹۰ دقیقه)

ترسیم برش ساده

جدول ابزار

مشخصات فنی	نام ابزار	مشخصات فنی	نام ابزار
نرم	پاک‌کن	حداقل ۵۰ × ۷۰	میز نقشه‌کشی
A4	کاغذ	ثبت	خطکش تی
موبی	برس	۴۵° - ۳۰°	گونیا
HB - F	مداد	کاغذی	چسب
کوچک	قیچی	معمولی	تراش
روپوش سفید	لباس کار	بازویی	پرگار

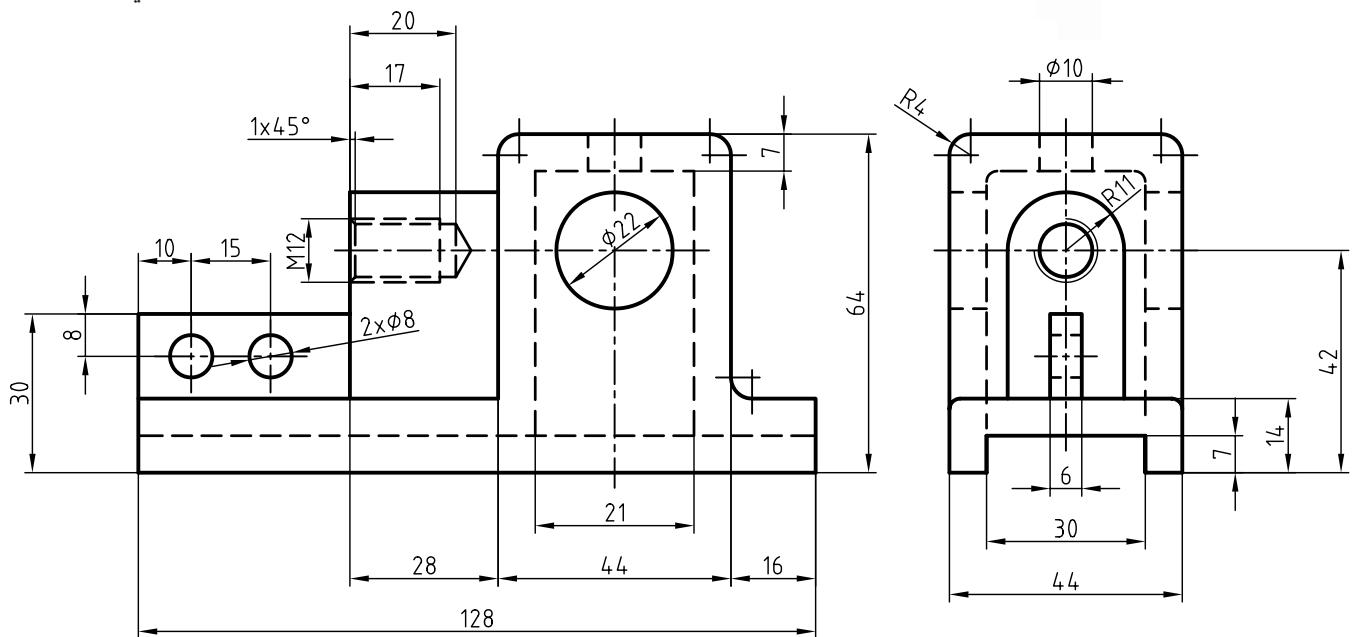
- نمای رو به رو در برش ساده و در نمای جانبی مسیر برش ترسیم کنید.
- جدول مشخصات را تکمیل کنید و نقشه را برای تأیید و ارزشیابی به هنرآموز محترم خود نشان دهید.

دستور کار شماره‌ی ۴

ترسیم برش ساده

(۱۲۰ دقیقه)

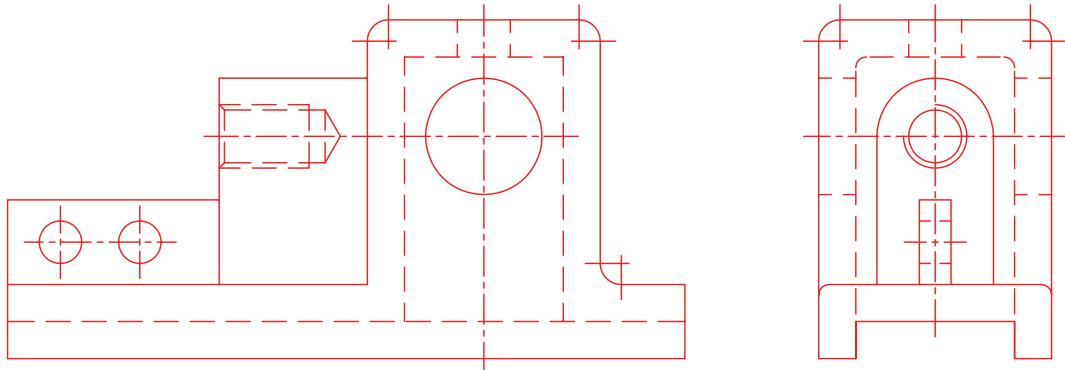

جدول ابزار

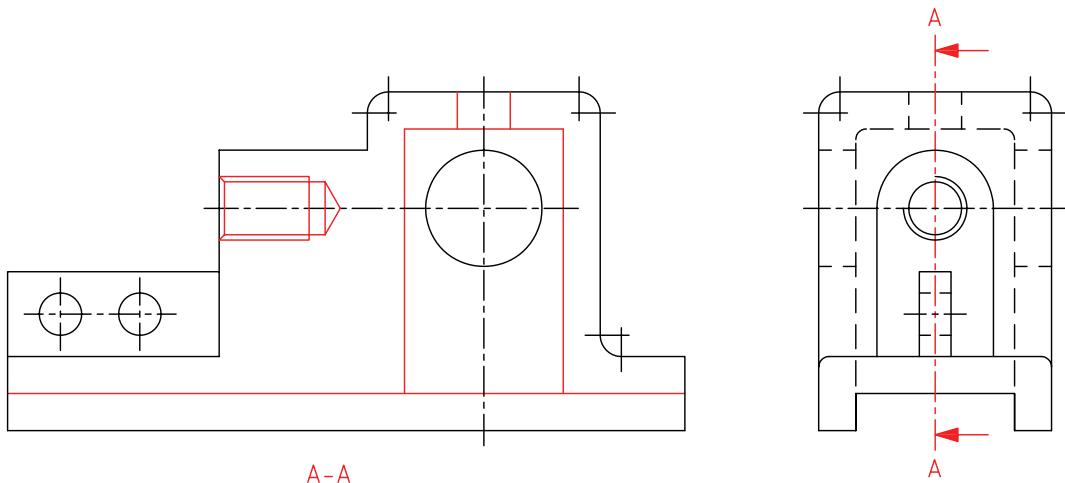
مشخصات فنی	نام ابزار	مشخصات فنی	نام ابزار
نرم	پاک‌کن	حداقل 50×70	میز نقشه‌کشی
A4	کاغذ	ثبت	خطکش تی
موبایل	برش	$45^\circ - 30^\circ - 60^\circ$	گونیا
HB - F	مداد	کاغذی	چسب
کوچک	قیچی	معمولی	تراش
روپوش سفید	لباس کار	بازویی	پرگار

مراحل ترسیم

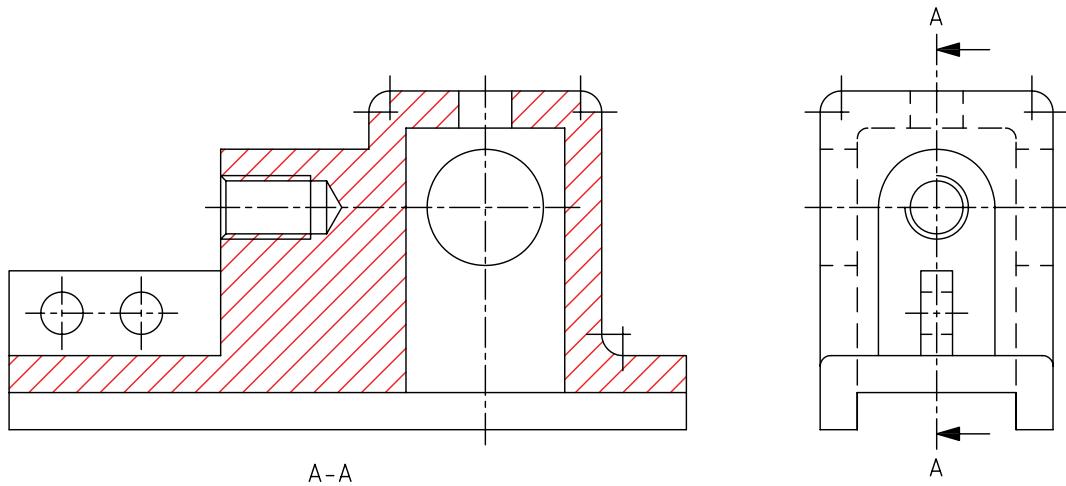
۱. کاغذ مناسب با ابعاد نقشه را انتخاب کنید و با دقیق روی میز (تخته‌رسم) نصب کنید.
۲. کادر و جدول مشخصات را ترسیم کنید.
۳. نمایی لازم از نقشه‌ی مورد نظر را ترسیم کنید.

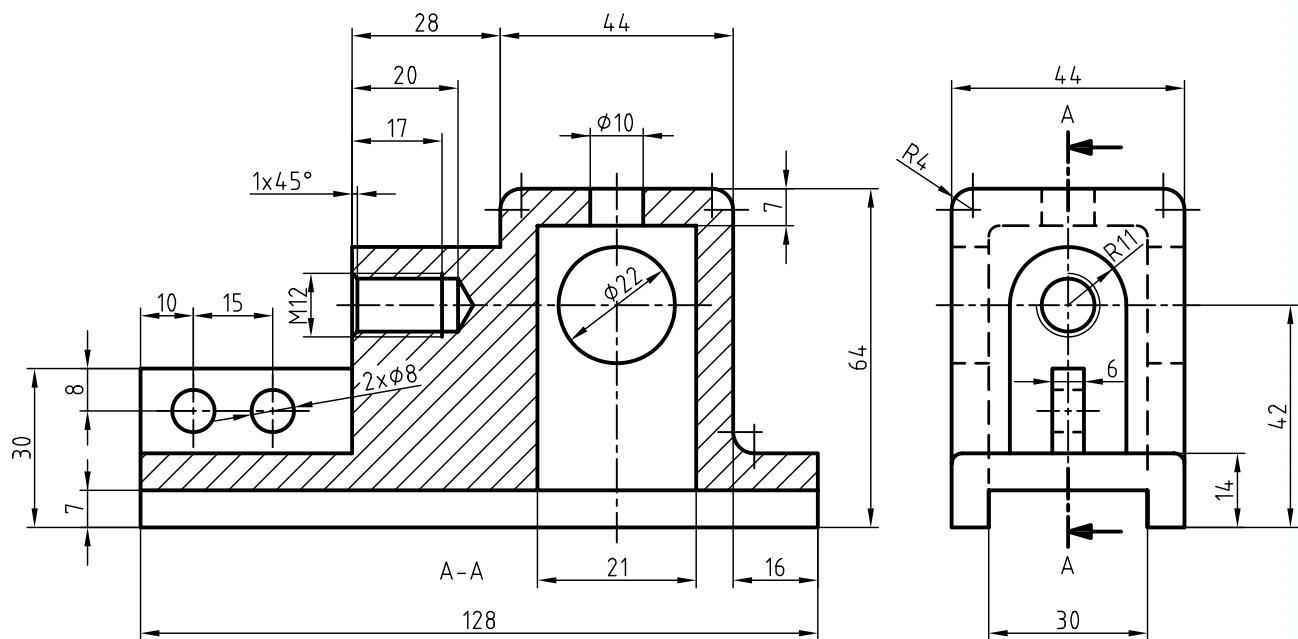
۴. مسیر برش را در نمای جانبی ترسیم کنید. (جهت فلش‌ها به سمت چپ است). خطوط ندید را که بر اثر برش آشکار می‌شود به خط اصلی تغییر دهید و خطوط اضافی در مسیر برش را پاک کنید.

۵. با ابزارهای نقشه‌کشی با دقت قسمت‌های برش خورده را هاشور بزنید. دقت کنید، قسمت بازو، جزء بی‌برش هاست.
در، قسمت قلاویز شده، خطوط هاشور را از خط نازک مربوط به دندانه‌ها عبور دهید.

۶. نقشه را اندازه‌گذاری و خطوط اضافی را حذف کنید. سپس، سایر خطوط را با پهنه‌ای استاندارد ضخیم کنید.

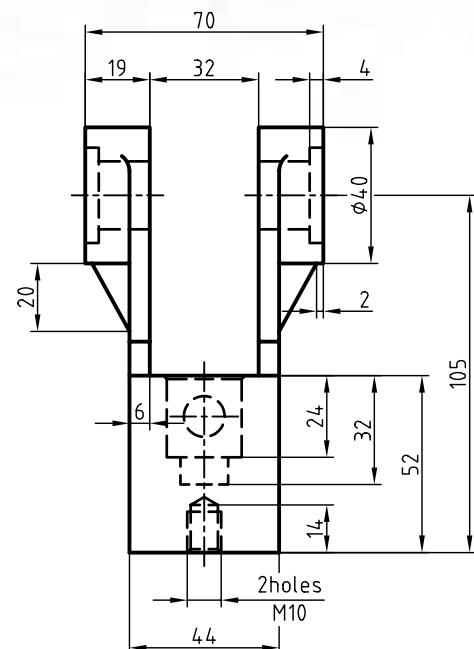
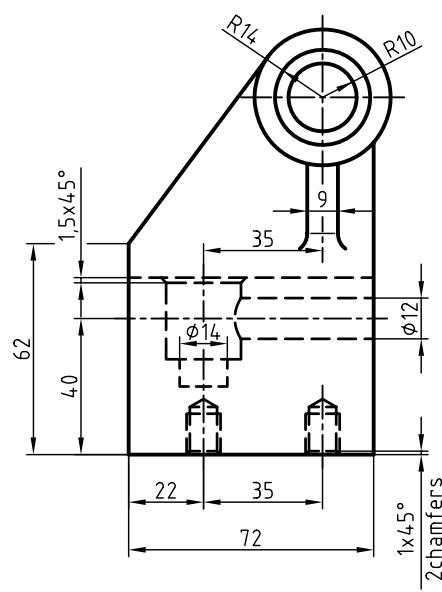
۷. پس از تکمیل جدول مشخصات، نقشه را برای تأیید و ارزشیابی به هنرآموز محترم خود نشان دهید.

دستور کار شماره‌ی ۵

ترسیم برش ساده در دو نما

(۱۵۰ دقیقه)

جدول ابزار

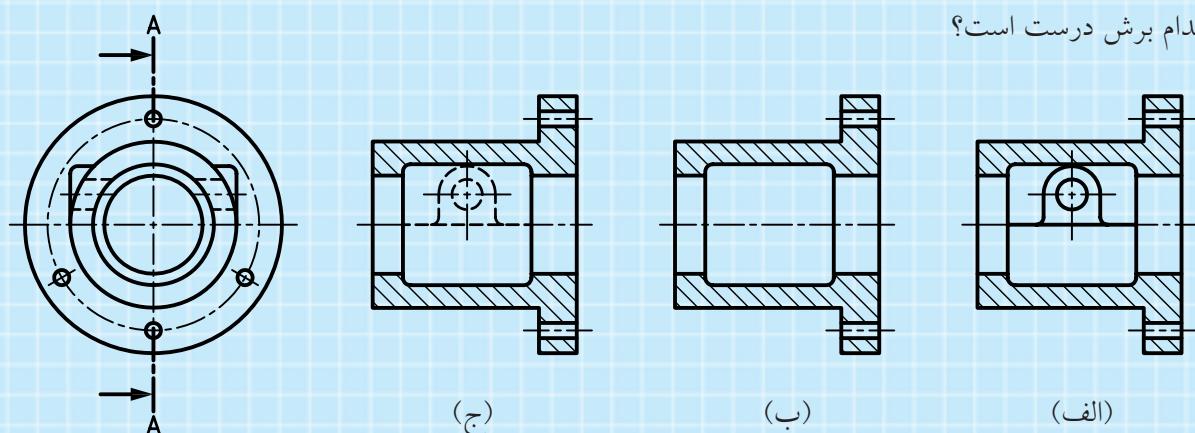
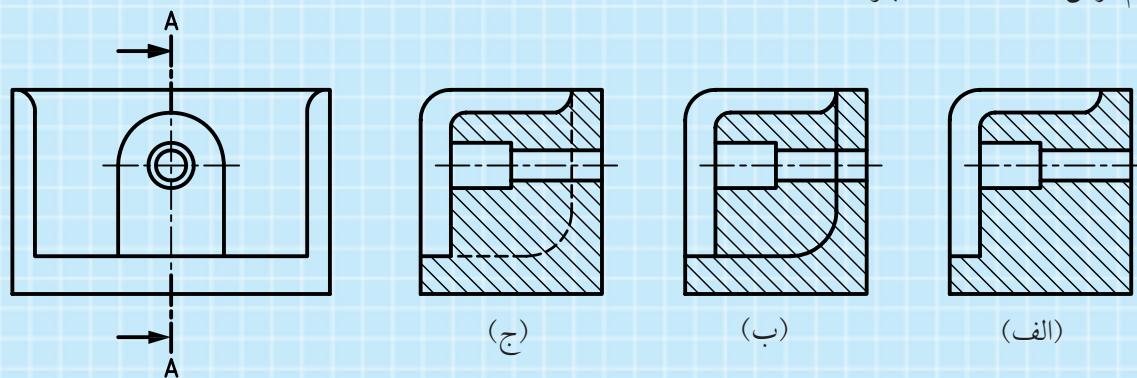
مشخصات فنی	نام ابزار	مشخصات فنی	نام ابزار
نرم	پاک کن	حداقل 50×70	میز نقشه‌کشی
A4	کاغذ	ثبت	خطکش تی
موبی	برش	$45^\circ - 30^\circ$	گونیا
HB - F	مداد	کاغذی	چسب
کوچک	قیچی	معمولی	تراش
روپوش سفید	لباس کار	بازویی	پرگار

- هر یک از نمایه‌ای ارائه شده در نقشه را پس از ترسیم در کاغذ مناسب در برش ساده نشان دهید.
- پس از تکمیل جدول مشخصات، نقشه را برای تأیید و ارزشیابی به هنرآموز محترم خود نشان دهید.

ارزشیابی پایانی

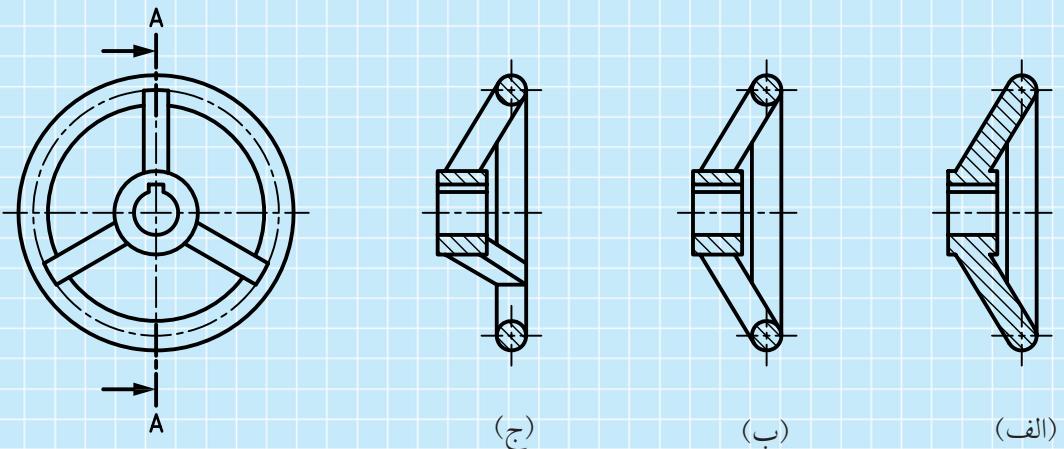
◀ نظری

۱. برش را تعریف کنید.
۲. دلیل استفاده از برش را شرح دهید.
۳. مسیر برش چیست و چگونه ترسیم می‌شود؟
۴. جهت دید در برش چگونه است؟
۵. اصول مربوط به ترسیم هاشور را شرح دهید.
۶. منظور از جزء حذف شده چیست؟
۷. بی برش‌ها را نام ببرید.
۸. کدام برش درست است؟ چرا؟

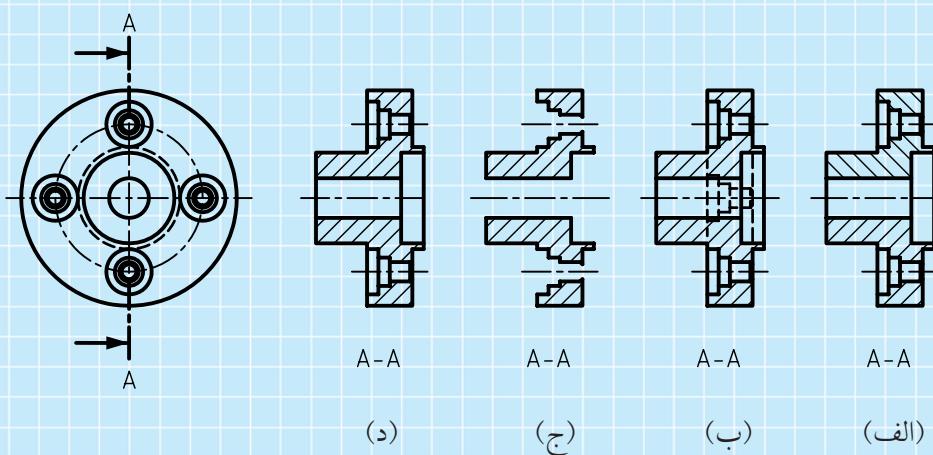

۹. کدام برش درست است؟

۱۰. کدام برش درست است؟

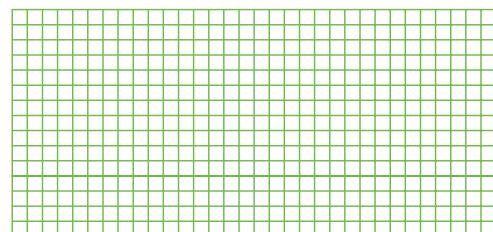
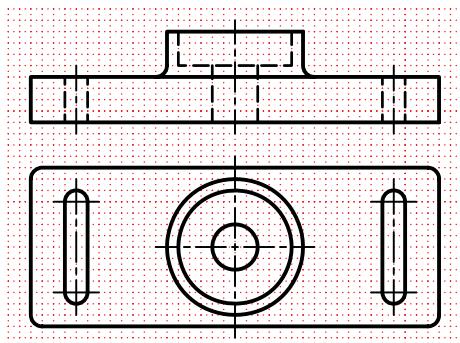
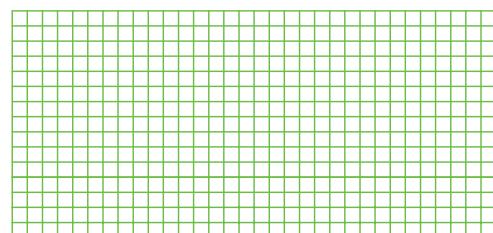
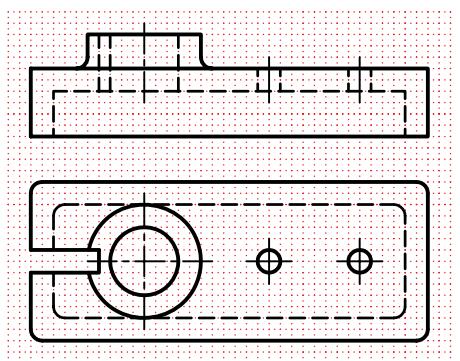
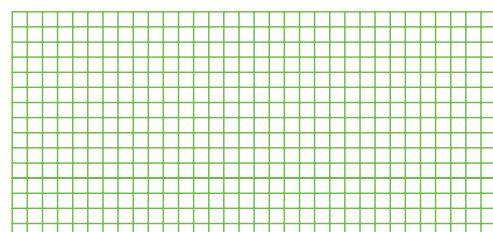
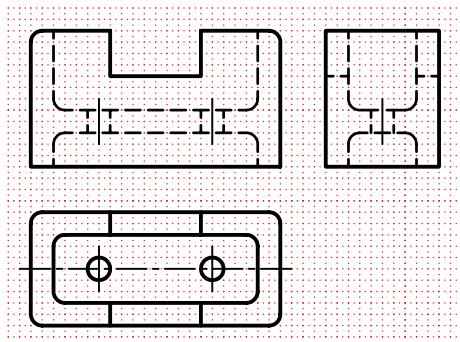
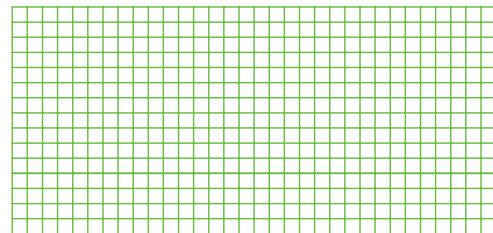
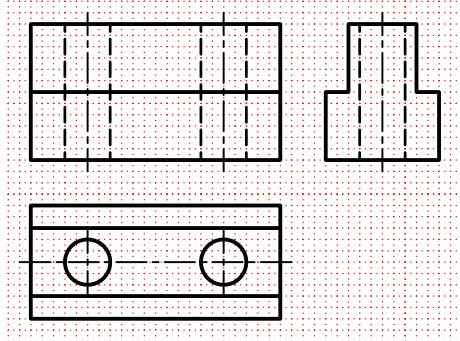
۱۱. در شکل زیر

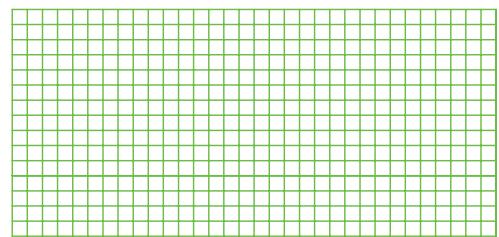
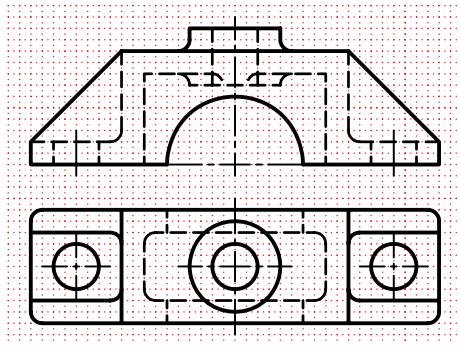

- برش ساده در نمای الف: نادرست است،
.....زیرا.....
- برش ساده در نمای ب: ..... است،
.....زیرا.....
- برش ساده در نمای ج: ..... است،
.....زیرا.....
- برش ساده در نمای د: ..... است،
.....زیرا.....

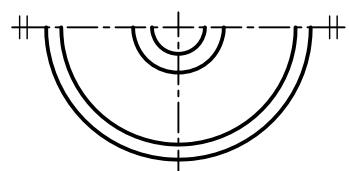
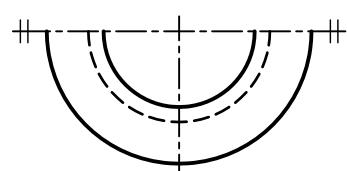
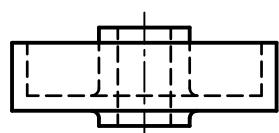
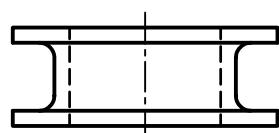
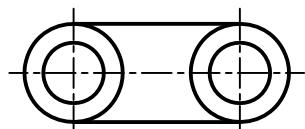
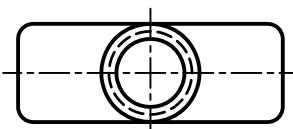
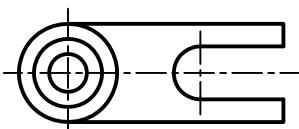
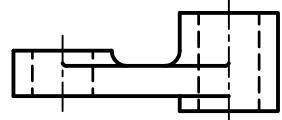
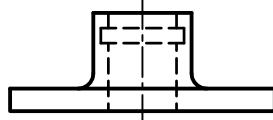
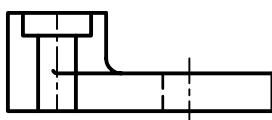
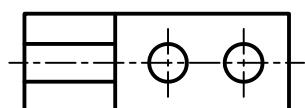
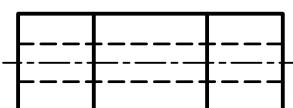
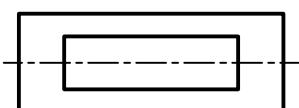
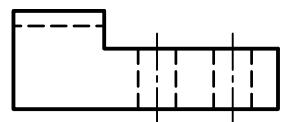
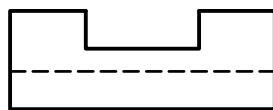
عملی ◀

۱. در قسمت شطرنجی نمای رو به روی هر نقشه را در برش ساده ترسیم کنید.

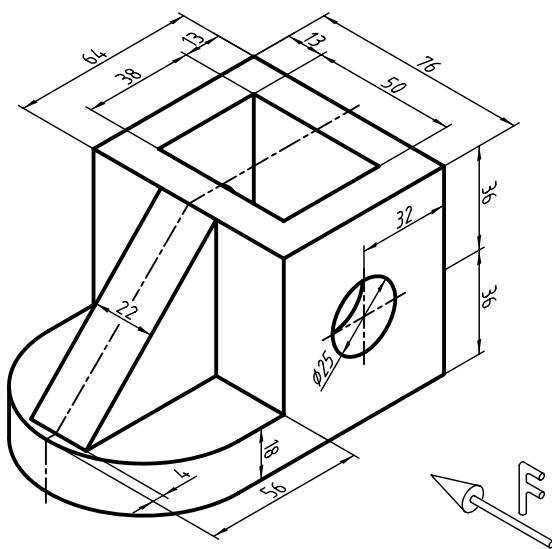

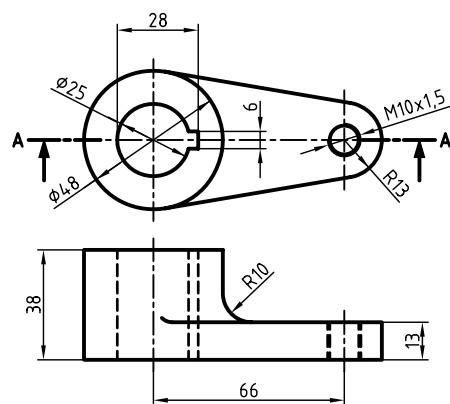
۲. نقشه‌های زیر را پس از ترسیم مسیر برش، برش ساده بزنید. (به صورت دست آزاد در کاغذ A4 ترسیم کنید)

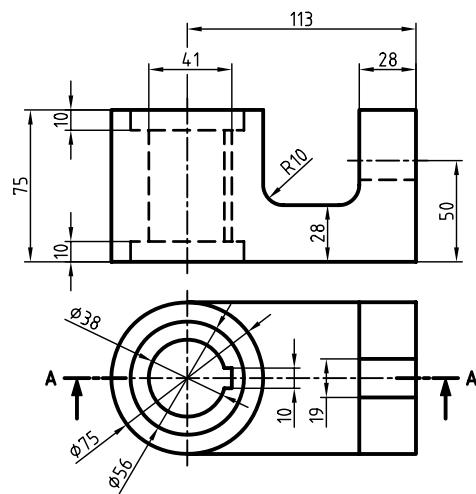
۳. با توجه به جهت دید، نمای جلو را در برش و برای نمای افقی مسیر برش ترسیم کنید.

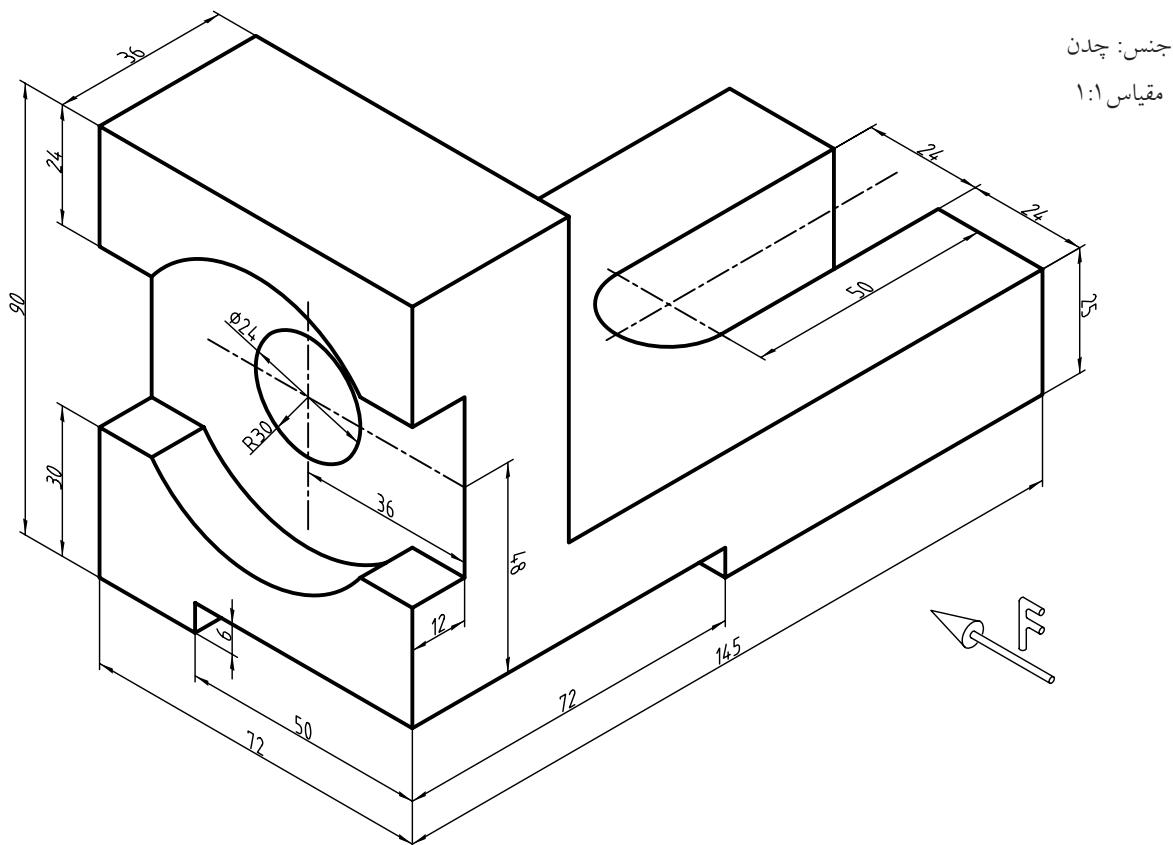
۴. نمای مناسب را در برش ساده ترسیم کنید. (مقیاس ۱:۲)

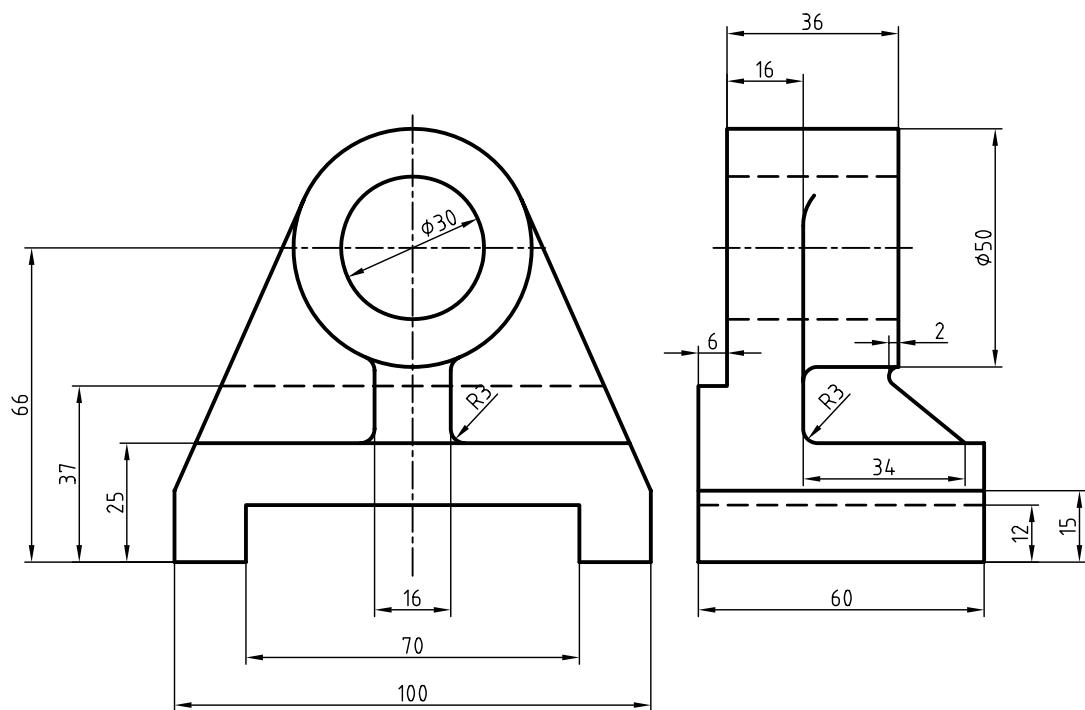
۵. نمای جلو در برش و نمای افقی را ترسیم کنید سپس نقشه را اندازه‌گذاری کنید.

۶. با توجه به دید از جلو، دو تصویر ترسیم کنید. رو به رو در برش و از بالا بدون برش. (بدون اندازه‌گذاری)

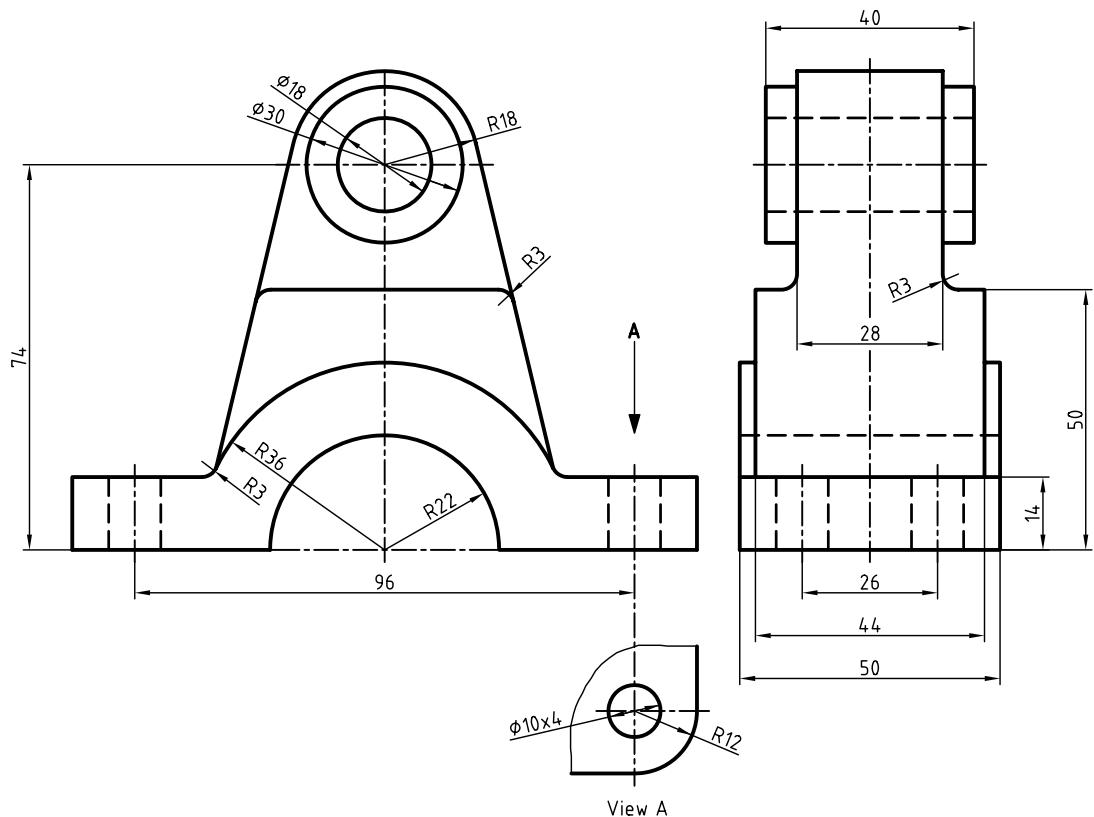

۷. با توجه به نمایهای ارائه شده، نمای مناسب را در برش ساده ترسیم کنید.

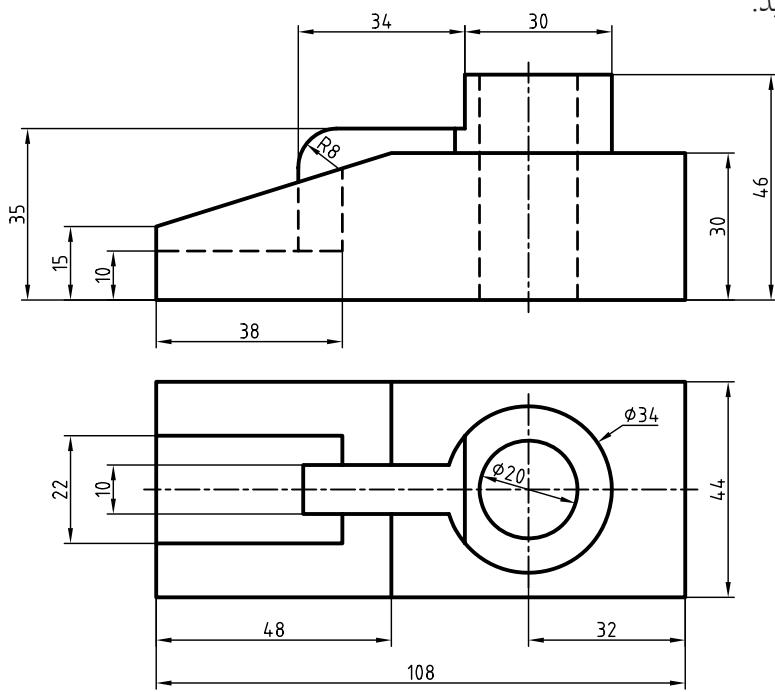
۸. نمای جانبی را در برش ساده ترسیم کنید.

و در نمای رویه‌رو، مسیر برش ترسیم کنید.

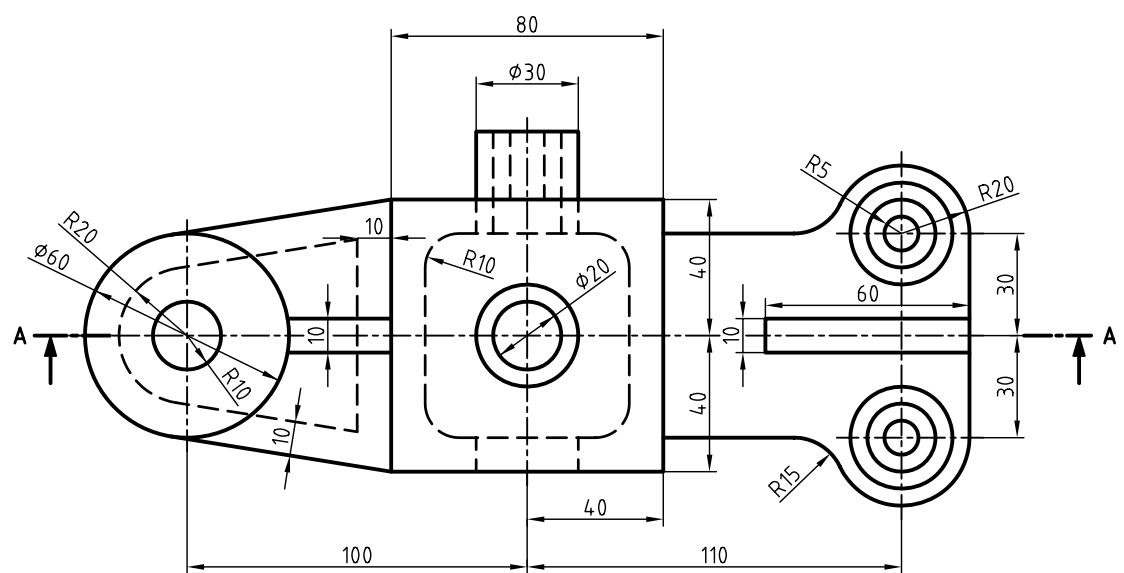
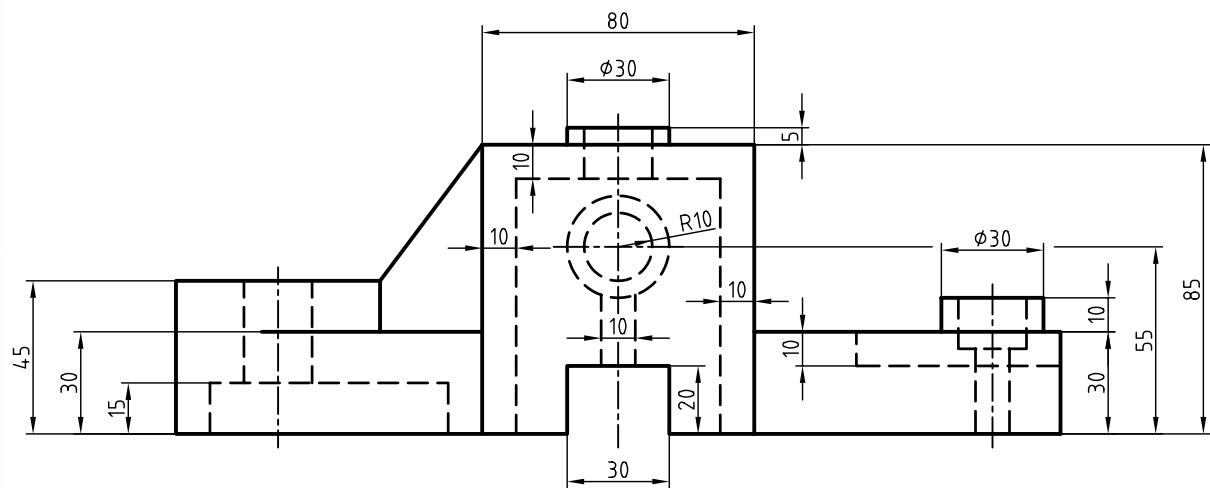

۹. با توجه به نمای ارائه شده، نمای مناسب را در برش ساده ترسیم کنید. همچنین برای نمای دیگر مسیر برش ترسیم

و نقشه را اندازه‌گذاری کنید.

۱۰. نمای رو به رو در برش و نمای افقی را همراه با مسیر برش ترسیم کنید. سپس نقشه را اندازه‌گذاری کنید.

توانایی ترسیم برش شکسته

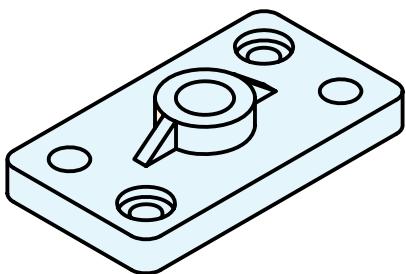
◀ پس از آموزش این توانایی، از فرآگیر انتظار می‌رود:

- برش شکسته را شرح دهد.
- اصول برش شکسته را توضیح دهد.
- مسیر برش شکسته را برای قطعات تعیین کند.
- برش شکسته را ترسیم کند.

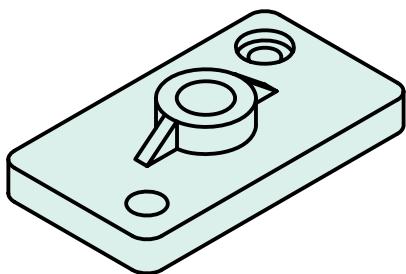
ساعات آموزش		
جمع	عملی	نظری
۹/۵	۸	۱/۵

پیش آزمون

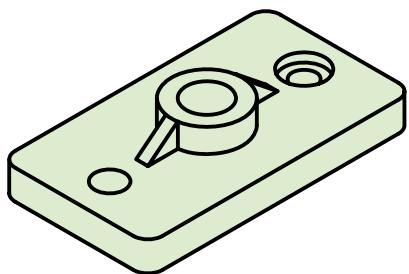
۱. تفاوت قطعات ۱، ۲ و ۳ در چیست؟

۳

۲

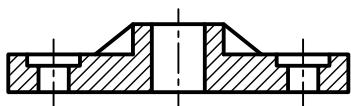
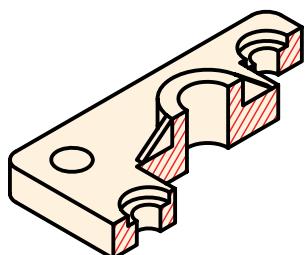

۱

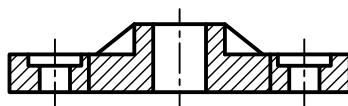
۲. برای آنکه بتوانیم جزئیات داخلی قطعه‌ی ۳ را به خوبی نمایش دهیم، مسیر برش باید چگونه باشد؟

۳. برای قطعات ۲ و ۳ از چه برشی استفاده می‌شود؟

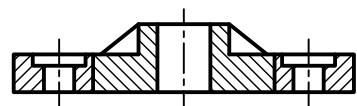
۴. با توجه به شکل برش خورده کدام نما درست است؟

(ج)

(ب)

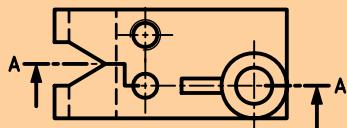
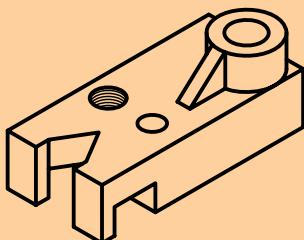

(الف)

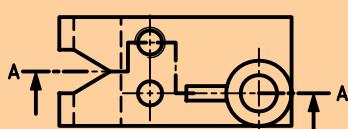
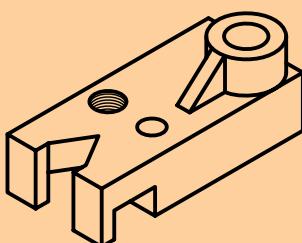
برش شکسته

۱. برش شکسته به صورت کلی از قوانین مربوط به برش ساده تبعیت می‌کند.
۲. ترسیم مسیر برش در برش شکسته الزامی است.
۳. گاهی امکان چند انتخاب برای مسیر برش وجود دارد، ولی بهترین آن با توجه به اهمیت جزئیات نقشه انتخاب می‌شود. برای نمونه "تیغه و قلاویز" از جزئیات مهم محسوب می‌شود.

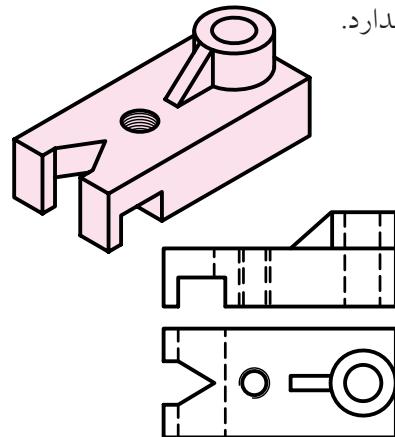
الف) مسیر برش از سوراخ عبور کرده است.

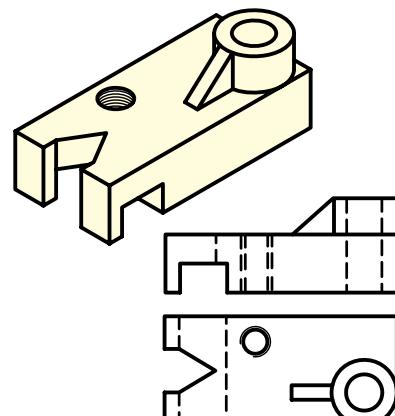
ب) مسیر برش از جای قلاویز عبور کرده است.

◀ کدام برش شکسته مناسب‌تر است؟

در برخی از اجسام جزئیات مربوط به مقاطع آن در یک راستا قرار ندارد.

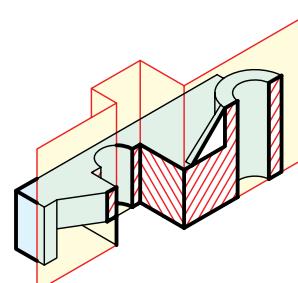

جزئیات مقاطع در یک راستا قرار دارند.

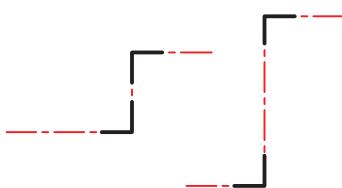
جزئیات مقاطع در یک راستا قرار ندارد.

در این اجسام به جای یک سطح برش از دو یا چند سطح برش، بنا به نیاز استفاده می‌شود. این سطوح معمولاً با هم موازی هستند. این نوع برش به برش شکسته معروف است.

بقيه‌ی طول مسیر برش، از خط محور با ضخامت استاندارد

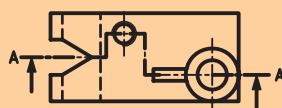
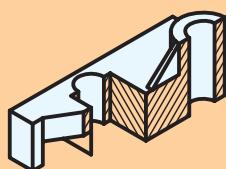
$\frac{1}{2}$ ضخامت خط اصلی) استفاده شود.

بين دو گوش، از خط محور استفاده می‌شود ولی اگر فاصله‌ی دو گوش کمتر از ۱۰ میلی‌متر باشد، به صورت پیوسته ترسیم می‌شود.

در محل‌های تغییر صفحه برش، خط ترسیم نمی‌شود.

درست

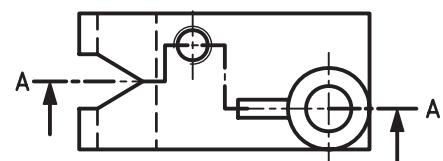
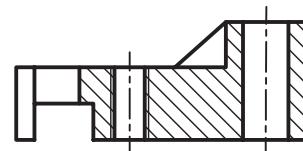

نادرست

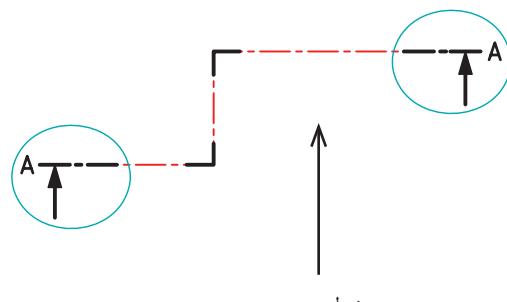
مسیر برش شکسته

اثر صفحات فرضی مرورکرده از جزئیات مهم قطعه، در

نما به صورت مسیر برش در نقشه ترسیم می‌شود.

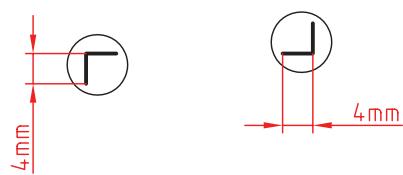

نمایش ابتدا و انتهای مسیر برش شکسته مانند مسیر برش ساده است و با یک حرف مشابه نام‌گذاری می‌شود.

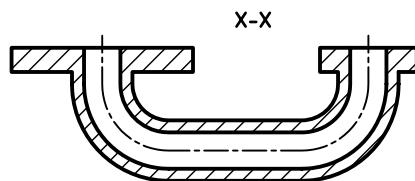
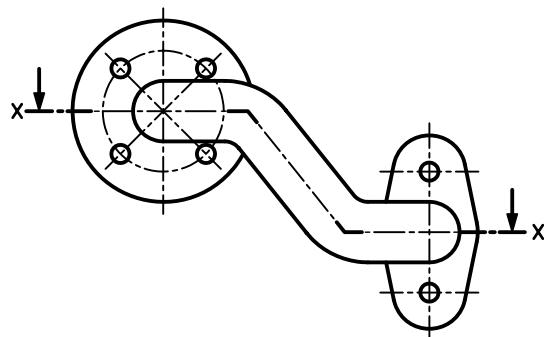

خط محور

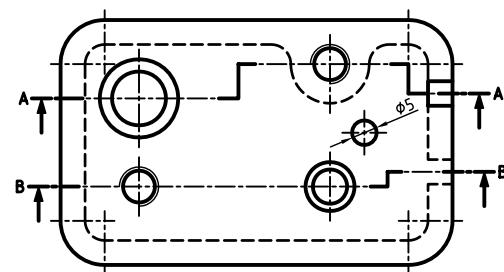
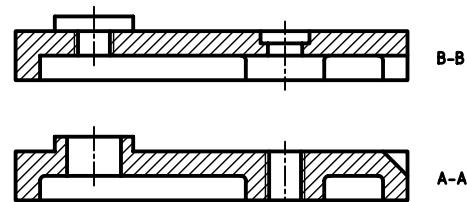
در محل برخورد صفحات فرضی برش از یک گوش‌هی ۹۰ درجه با پاره‌خط‌های به ضخامت خط اصلی و طول ۴ میلی‌متر استفاده می‌شود.

در مواردی، به علت فرم ساختمانی خاص قطعه، امکان برش آن با صفحات عمود بر هم وجود ندارد و زاویه‌ی گوشه در مسیر برش 90° نخواهد بود.

گاهی اوقات، به دلیل تنوع قسمت‌ها، به جای یک مسیر برش شکسته از دو مسیر یا بیشتر استفاده می‌شود. هر مسیر به صورت مجزا نام‌گذاری می‌شود. عبور مسیر برش از برخی قسمت‌هایی که اهمیت کمتری دارد صرف نظر می‌شود (مانند سوراخ $\phi 5$). جهت هاشورها در هر دو نمای برش مربوط به یک نقشه در یک جهت است.

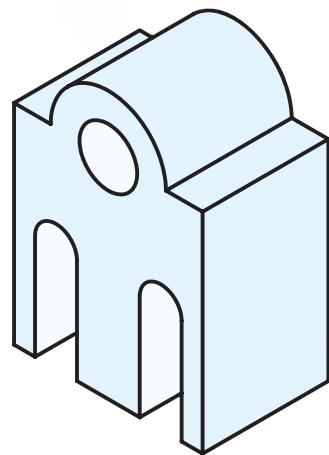
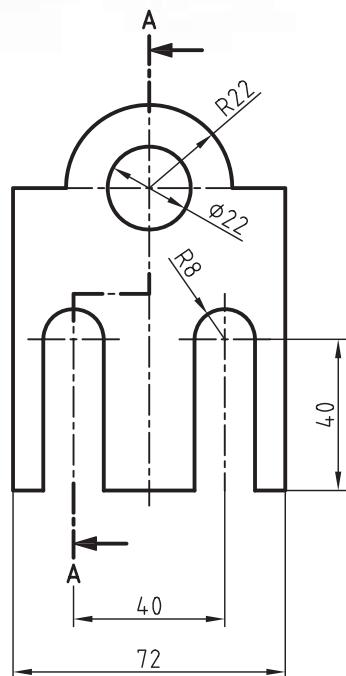
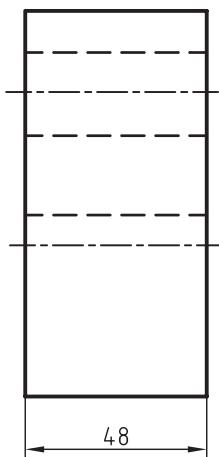

دستور کار شماره ۱

ترسیم برش شکسته در نمای رو به رو

(۹۰ دقیقه)

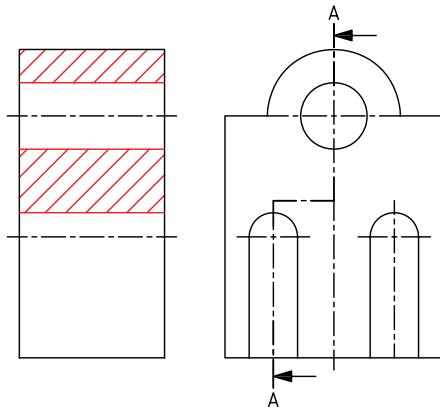

جدول ابزار

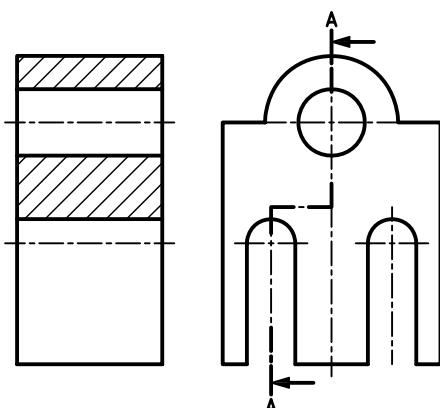
مشخصات فنی	نام ابزار	مشخصات فنی	نام ابزار
نرم	پاک کن	حداقل 50×70	میز نقشه کشی
A4	کاغذ	ثبت	خط کش تی
موبی	برش	$45^\circ - 60^\circ$	گونیا
HB - F	مداد	کاغذی	چسب
کوچک	قیچی	معمولی	تراش
روپوش سفید	لباس کار	بازویی	پرگار

مراحل ترسیم

۵. خطوط ندید در مسیر برش را تبدیل به خطوط دید کنید و با استفاده از گونیای ۴۵ درجه و خطکش تی قسمت‌های برش خورده (تپیر) را به صورت یکنواخت هاشور بزنید.

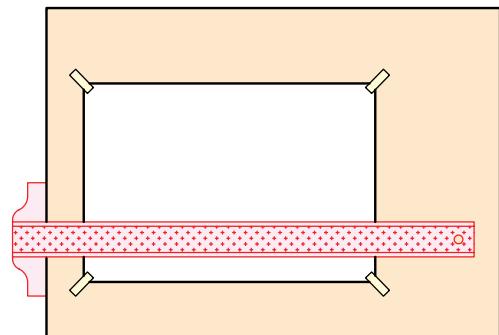
۶. خطوط اضافی را پاک کنید و سایر خطوط را با پهنانی استاندارد، ضخیم کنید.

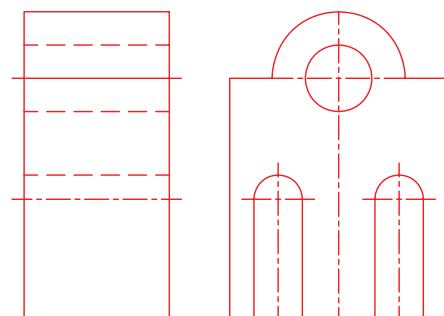
۷. پس از تکمیل جدول مشخصات، نقشه را برای تأیید و ارزشیابی به هنرآموز محترم خود نشان دهید.

۱. رویه‌ی میز (تخته‌رسم) و ابزارهای نقشه‌کشی را با دستمال نیمه‌مرطوب کاملاً تمیز کنید.

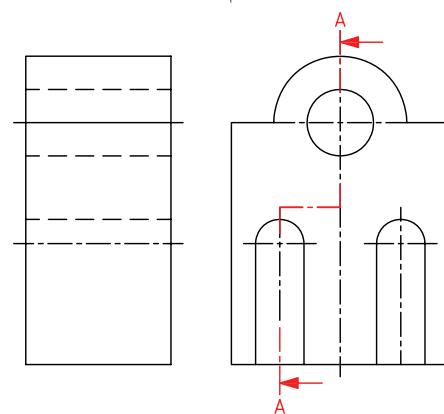
۲. کاغذ A4 را با دقیق و به کمک خطکش تی روی میز (تخته‌رسم) نصب کنید. سپس کادر و جدول آن را ترسیم کنید.

۳. نمای ارائه شده در دستور کار را با استفاده از ابزار مناسب و با خط نازک ترسیم کنید.

۴. مسیر برش را در نمای جانبی رسم کنید. جهت فلش‌ها به سمت نمای رویه‌رو ترسیم شود.

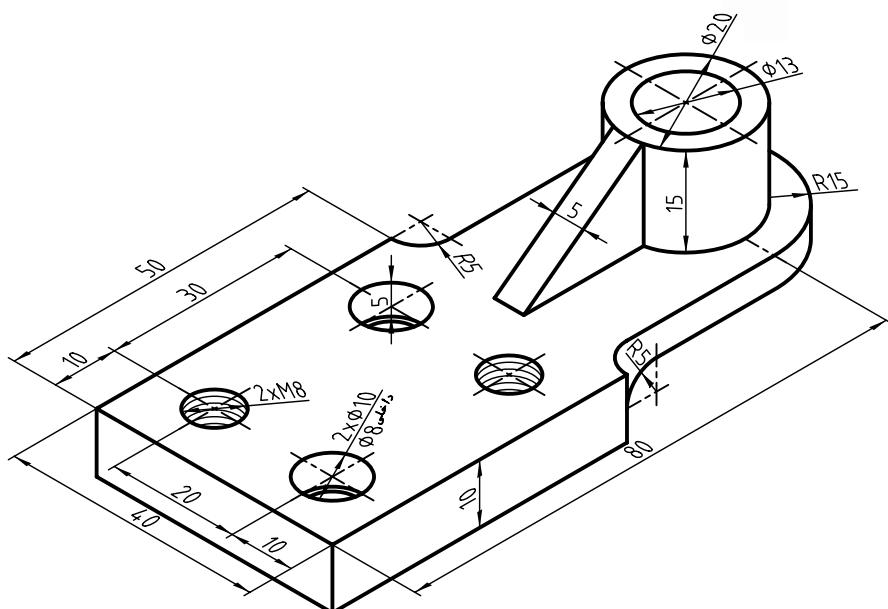

دستور کار شماره‌ی ۲

ترسیم برش شکسته

(۱۲۰ دقیقه)

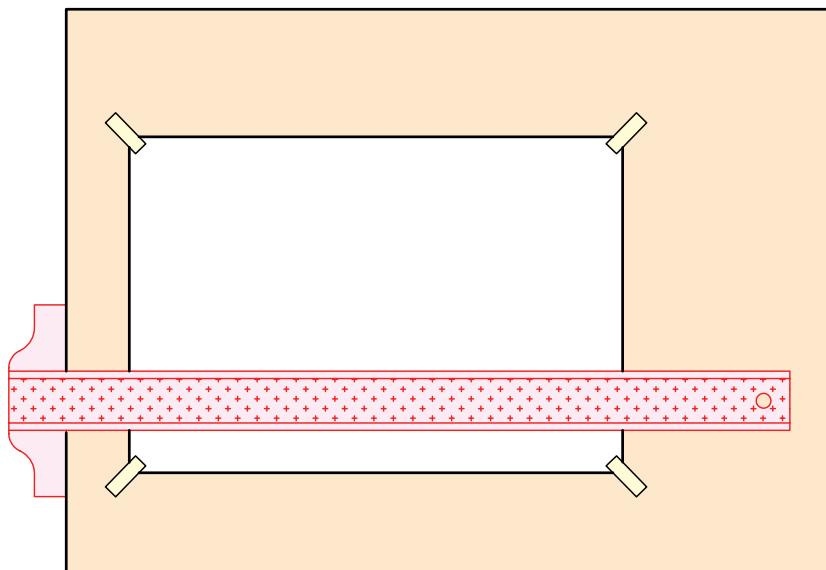

جدول ابزار

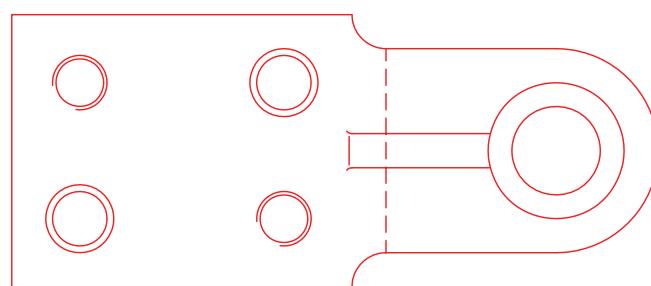
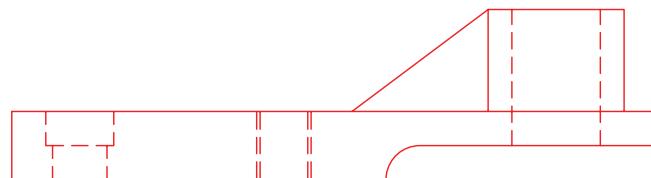
مشخصات فنی	نام ابزار	مشخصات فنی	نام ابزار
نرم	پاک‌کن	حداقل 50×70	میز نقشه‌کشی
A4	کاغذ	ثبت	خط‌کش تی
موبی	برش	$45^\circ - 60^\circ$	گونیا
HB - F	مداد	کاغذی	چسب
کوچک	قیچی	معمولی	تراش
روپوش سفید	لباس کار	بازویی	پرگار

مراحل ترسیم

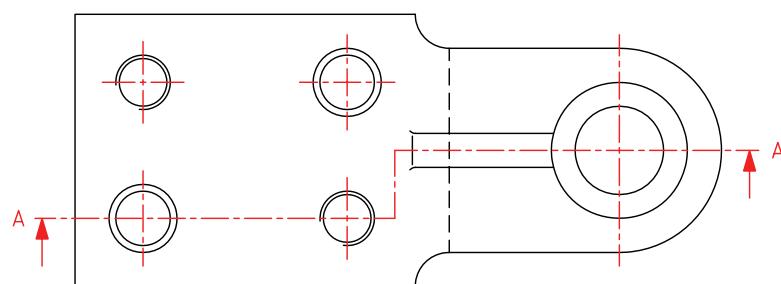
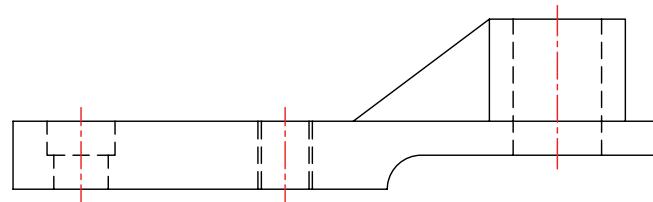
۱. رویه‌ی میز (تخته‌رسم) و ابزارهای نقشه‌کشی را با دستمال نیمه‌مرطوب کاملاً تمیز کنید.
۲. کاغذ A4 را با دقت و به کمک خطکش تی روی میز (تخته‌رسم) نصب، سپس کادر و جدول آن را ترسیم کنید.

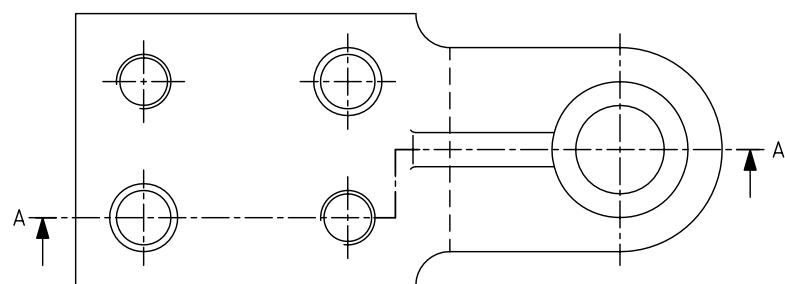
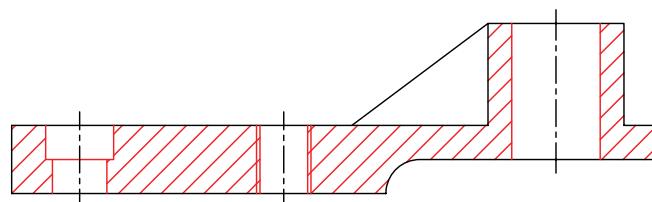
۳. با استفاده از ابزار مورد نیاز، نماهای مربوط به نقشه‌ی ارائه شده در دستور کار را با خطوط نازک ترسیم کنید.

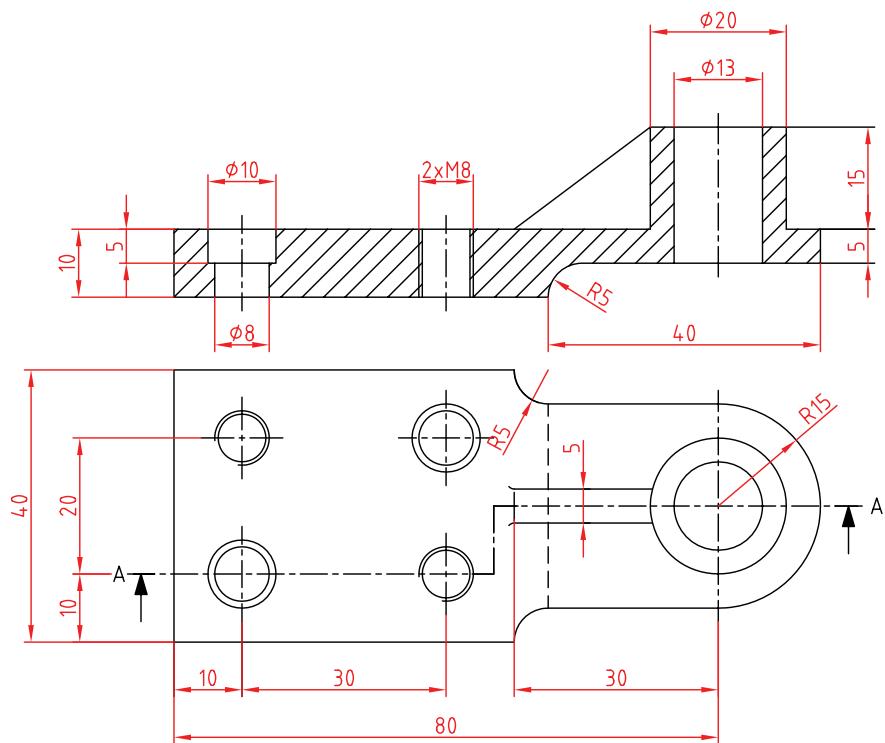
۴. نمای موردنظر برای اجرای برش (در این نقشه نمای روبرو) را انتخاب و در نمای دیگر (نمای افقی) مسیر برش را به دقت ترسیم کنید.

۵. با توجه به مسیر برش خطوط ندید را تبدیل به خطوط دید کنید و با استفاده از گونیای 45° قسمت‌های توپر قطعه را به صورت یکنواخت هاشور بزنید.

۶. نقشه را اندازه‌گذاری کنید.

۷. پس از تکمیل جدول مشخصات، نقشه را برای تأیید و ارزشیابی به هنرآموز محترم خود نشان دهید.

